

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 116.

Piątek, 30 Maja (11 Czerwca).

1869 r.

Dziennik wychodzi codziennie oprócz Świąt uroczystych i Niedzieli. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i urzędach Poczty; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 487, jak i w innych miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie r. 8; — półrocznie r. 4; — kwartalnie r. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia, prenumerata nie przyjmuje się. — Za odnośzenie do domu, dopłaca się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Poczty: rocznie r. 10; — półrocznie r. 5; — kwartalnie r. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumerata; w gólowym zaś kantorze można prenumerować po tejże cenie na te same terminy, a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Rok 6.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6; za 2-krotne kop. 9; za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczenia bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowywane będą 3 miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do zamieszczenia, tegoż samego dnia, powinny być dostawiane do Redakcji przed godziną 9 z rana. — Redakcja otwarta jest dla osób mających interesa, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12 do 1 po południu.

PRENUMERATA NA DZIENNIK WARSZAWSKI

Dziennik Warszawski w trzecim kwartale będzie wychodzić, według tego samego programu, w tym samym formacie i w takich samych warunkach, jak w kwartale drugim.

Prenumerata miejscowa zostaje na kwartał III-ci taż sama co w kwartale poprzednim, a mianowicie:

bez rozsyłania:

na rok	rs. 8 —
„ 6 miesięcy	„ 4 —
„ 3 miesiące	„ 2 —
„ 1 miesiąc	„ — k. 67

Za odsyłanie do domu, dopłaca się miesięcznie kopiejek 5.

Prenumerata prowincjonalna przyjmowana będzie tylko w Warszawskiej Ekspedycji Gazet, w Kantorze Głównym Dyrekcji obu Dzienników w Warszawie, przy ulicy Miodowej Nr. 487, oraz na prowincji we wszystkich Urzędach Poczty (Kantorach) w guberniach Królestwa Polskiego roczna, półroczna i kwartalna; wynosi ona:

na rok	rs. 10
„ 6 miesięcy	„ 5.
„ 3 miesiące	„ 2 k. 50.

W kantorze głównym Dyrekcji obu Dzienników, obok powyżej wymienionych terminów przyjmuje się prenumerata i na jeden miesiąc po cenie kop. 92, i dalej w tym samym stosunku.

Pp. Prenumeratorem zamiejscowi pragnący prenumerować Dziennik w Kantorze Głównym Dyrekcji, raczą nadsyłać wszelką prenumeratę na termin żądany wprost do Dyrekcji franco, z wyraźnym wypisaniem adresu.

Ostrzegamy pp. prenumeratorów zamiejskowych że jeżeli pragną nie doznać przerwy w otrzymaniu Dziennika, powinni o ile można najwcześniej dopełnić przesyłki pieniędzy.

Dyrekcja Dzienników, dla ułatwienia prenumeraty, załącza dla każdego z pp. prenumeratorów, przy dzisiejszym numerze, list zwrotny.

Pragnący zaprenumerować Dziennik, potrzebuje tylko wpisać w liście swe nazwisko i stać, przez którą pragnie otrzymywać Dziennik, oraz dołączyć należność, i zapieczętowany taką w list zwrotny, odesłać go franco do Dyrekcji.

Kupony lub marki pocztowe nie przyjmują się stosownie do istniejących przepisów kasy.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższy manifest. — Order. — Najwyżej zatwierdzona uchwała. — Nadzory dochodów z akcyzy. — Dyrekcja towarzystwa wyścigów konnych. — Towarzystwo dróg żel. warsz.-wied. i warsz.-bydg. — Dyrekcja dróg żel. warsz.-wied. i warsz.-bydgoskiej.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Wyprowadzenie zwłok. — Strzelnica. — Obrona rozprawy. — Kurjerek miejski. — Maszyna do obłuskiwania ziarna. — Stowarzyszenie spożywcze „Merkury.” — Fotografie p. Rzewuskiego. — Kursa monet. — Spodziewany przyjazd. — Objazd. — Wileńskie towarzystwo dobroczynności. — Otwarcie sądów pokoju. — Ofiara. — Koncesja. — Zakład. — Rękopis pokoju. — Projekt nowego bulwaru w Petersburgu. — Gazeta gubernialna estlandzka. — Biskup Lubieński. — Austria i ziemie słowiańskie. — Podróż cesarza; biskup Rudiger; sprawy galicyjskie; meetingi czeskie. — Prusy i Niemcy. — Sprawa hanowerska. — Francja. — Wybory. — Rozruchy. — Jenerał Fleury. — Turcja i ziemie słowiańskie. — Deficyt. — Ameryka. — Stosunki pomiędzy Meksykiem i Europą; położenie kraju. — Wojna brazylijsko-paragwajska. — O podatkach stałych od nieruchomości w kraju nadwisańskim (c. d.). — Rozmaitości.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Magazyn obuwia szrubowanego w pałacu dawniej Blanka, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

**Warszawa,
dnia 30 Maja (11 Czerwca).**

Z BOŻEJ ŁASKI,
M Y, A L L E X A N D E R II,
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSIJ,
KRÓL POLSKI,
WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI,
etc., etc., etc.

Dnia 26-go maja, Ukochana Nasza Synowa, Cesarzówna i Wielka Księżna Marja Teodorówna, Małżonka Ukochanego Naszego Syna, Następcy Tronu Cesarzewicza, powiła Nam Wnuka, a Ich Cesarskim Wysokościom Syna, któremu nadano imię Alexander.

Takie powiększenie Domu Cesarskiego, przyjmuje jako nowy znak łaski Najwyższego, zlewanej na Nas i na Nasze Cesarstwo i oznajmując o tem wiernym Naszym poddanym, pozostajemy przekonani, że wszyscy oni wznieją z Nami do Boga gorące modły o pomyślnie wrastanie i kwitnienie Nowonarodzonego.

Rozkazujemy pisać i nazywać we wszystkich aktach, gdzie należy, Tęgo Ukochanego Nam Wnuka, Nowonarodzonego Wielkiego Księcia, Jego Cesarską Wysokością.

Dan w Carskiem-Siole, 26 maja, roku tysiąc osmset sześćdziesiątego dziewiątego od Narodzenia Chrystusa, a piętnastego Naszego Panowania.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: „ALEXANDER”.

(Gon. Urzęd.)

Order. — Zarządzający zakładem ogrodniczym, należącym do James Bussa i synów, w Flotbeku, koło Hamburga, John Buss, ofiarował do Cesarskiego petersburskiego ogrodu botanicznego kolekcję rzadkich roślin. Za tę ofiarę, Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie ministra dóbr rządowych, w d. 14 maja, raczył mianować Johna Bussa, kawalerem orderu św. Stanisława 3 kl.

Najwyżej zatwierdzona uchwała. — Rada wojenna, rozpatrzywszy przedstawienie rady wojskowo-okręgowej warszawskiej, względem wprowadzenia wokręgu wojennym warszawskim jednakowego sposobu poborowania opłaty gildijnej i używania papieru stempowego do czynności dotyczących operacji gospodarczych, i opierając się na odezwie ministra skarbu, że kwestja względem poboru opłaty gildijnej jest już rozstrzygnięta przez ukaz Najwyższy z dn. 23 maja 1868 r., postanowiła: dla uniknięcia niezgodności działań w jednym i tymże przedmiocie w biurach jednego i tegoż wydziału, postanowić dla wszystkich oddziałów okręgu wojennego warszawskiego ogólne prawidło, aby w czynnościach liwerunkowych i w ogólności w czynnościach wydziału wojskowego, używany był w potrzebnych razach papier stempowy i aktowy, ustanowiony w Cesarstwie. Postanowienie to, w d. 6 maja uzyskało Najwyższą sankcję.

Nadzory dochodu z akcyzy 1-go i 2-go Uczastków Warszawskiej Gubernji, podają do wiadomości interesowanych osób, że patenta na prawo hurtowej i cząstkowej sprzedaży akcyznych trunków, na drugie półrocze 1869 roku, powinny być ponowione nieodmiennie w ciągu przyszłego miesiąca i że ten kto nie wykupi właściwego patentu do dnia 1 (13) Lipca, obowiązany z nastaniem tego terminu, zaprzestać prowadzenia handlu akcyznymi trunkami; nie stosujący się do niniejszego ogłoszenia ulegną odpowiedzialności na zasadzie 12 § Ustawy Karnej za przekroczenia względem przepisów akcyznych. Porządek podawania deklaracji ten sam jaki egzystował dotychczas, t. j. osoba zgłaszająca się do kwalifikacji do patentu obowiązana okazać Nadzorem książeczkę legitymacyjną lub też pasport, złożyć deklarację z własnoręcznym podpisem, że sama i mieszkająca z nią najbliżsi krewni pod sądem i śledztwem nie są i nadto dokumenta handlowe, stosownie do 262 i 263 artykułów ustawy akcyznej i 38 § przepisów handlowych. Utrzymujący zaś Traktyjery i Kawiarnie obowiązani oprócz powołanych dokumentów załączyć dowód z Magistratu, że takowe zakłady otwarte stosownie do istniejących dla nich przepisów. Godziny do przyjmowania deklaracji w Kancelarii Nadzorey 1-go Uczastku (ulica Smolna N. 2979) od 9-ej rano do 2-ej po południu, a w Kancelarii Nadzorey 2-go Uczastku (ulica Marszałkowska N. 1066 P) od 8-ej do 11-ej włącznie rano i od 4 1/2 do 7-ej po południu każdego dnia.

Dyrekcja Towarzystwa Wyścigów Konnych w Królestwie Polskim, podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 2 (14) Czerwca, w poniedziałek, odbywać się będzie publiczna licytacja w Tatarsalu Warszawskim w rajszuli przy ulicy Królewskiej. Mający chęć uczestniczenia w takowej sprzedaży obowiązani są zapisywać konie w Kancelarii Towarzystwa, ulica Niecała N. 3, w godzinach biurowych. Sprzedaż dokonywać się będzie pod warunkami następującymi: 1) Każdy zapisujący konia na sprzedaż opłaca r. 3 wpisowego pod przepadkiem. 2) Od sumy za którą koń został sprzedany na licytacji potrąca się 10%. Licytacja rozpoczynać się będzie o godzinie 1-ej z południa, konie zaś do sprzedaży przeznaczone winny się tam znajdować o godzinie 11-ej rano.

Towarzystwo Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. — W uzupełnieniu obwieszczenia z d. 3 (15) Maja r. b. o XI Ogólnem Zgromadzeniu Zwyczajnem, zwołanem na d. 4 (16) Czerwca t. r., Rada Zarządzająca zawiadamia, że w myśl zacytowanego § 36 Ustawy, dowody na złożone akcje w Banku Polskim, dają zarówno prawo do otrzymania kart wniścia na toż Zgromadzenie.

Towarzystwo Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej. — W uzupełnieniu obwieszczenia z d. 3 (15) Maja r. b. o XI Ogólnem Zgromadzeniu Zwyczajnem, zwołanem na d. 5 (17) Czerwca t. r., Rada Zarządzająca zawiadamia, że w myśl zacytowanego § 36 Ustawy, dowody na złożone

keje w Banku Polskim, dają zarówno prawo do otrzymania kart wniścia na toż Zgromadzenie.

Dyrekcja Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej, ma honor zawiadomić, że karty wejścia na Ogólne Zgromadzenie Akcjonariuszów dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej, odbyć się mające w gmachu Resursy Kupieckiej, w d. 4 (16) i 5 (17) b. m. o godz. 11-ej z rana, wydaje Kasa Główna Towarzystw, w zwykłych godzinach biurowych, w dworcu dróg żelaznych, przy ulicy Marszałkowskiej, za okazaniem dowodu na zdeponowane akcje.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 30 Maja (11 Czerwca).

Panująca w polityce cisza nie dostarcza obfitych materiałów dziennikom. — W Austrii ciągle pilnie zajmowano się sprawą biskupa Rudigiera; dzienniki liberalne bardzo były zadowolnione z postępowania sądu w Linz, a nawet dziwiły się, że sąd ten nie przyaresztował tego biskupa po sprowadzeniu go do sądu. Zapewniają, że kardynał Rauscher wstąpił się do gabinetu o zaniechanie tej sprawy, lecz otrzymał odmowną odpowiedź. Dzienniki klerikalne utrzymują, że list pasterski biskupa Rudigiera nie zawiera napaści na konstytucję, i dla tego nie daje powodu do procesu. Wiadac, iż dzienniki te uznały jurysdykcję sądów cywilnych nad osobami duchownymi, skoro polemikę swą zwróciły w wspomnianym wyżej kierunku. — Zapewniają, iż cesarz austriacki uczynił zależnem przybycie swe na uroczystość otwarcia kanału suezkiego, od przybycia tam sułtana, z którym razem następnie udałby się do Konstantynopola, a potem powróciłby Dunajem do Węgier.

Rozruchy w Paryżu i Bordeaux, jak donosi nasz dzisiejszy telegram, ponowiły się onegdaj wieczorem i wywołały energiczne proklamacje prefekta policji.

Minister skarbu we Florencji zaprzeczył na posiedzeniu izby deputowanych pogłosce o mniemanem odroczeniu posiedzeń tej izby, skutkiem czego upadają wszelkie przypuszczenia oparte na tej pogłosce.

Bezpośrednie doniesienia ze Stanów Zjednoczonych, nie usprawiedliwiają twierdzenia prasy londyńskiej, jakoby w Stanach Zjednoczonych powstała reakcja przeciwko pogładowi senatora Sumnera w sprawie statku *Alabama*. Przeciwnie, sprawa ta ma być wzięta za główny punkt programu przy jesiennych wyborach, a jeszcze wybitniejsze stanowisko w niej, od stanowiska senatora Sumnera, przybrał przewodca stronnictwa republikańskiego w washingtonskiej izbie reprezentantów, generał Butler, który mniemał, że kwestja ta nie doprowadzi do wojny pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi, chociaż wojna dla tych ostatnich, byłaby bardzo korzystną, gdyż pozwoliłaby im wcielić Kanadę, do czego byłoby dostateczni osiedli tam irlandczy, a może i inne posiadłości angielskie, gdzie dają się spostrzegać materiały palne. Obok tego, wojna tego rodzaju uwolniłaby Stany Zjednoczone od przywozu, wyrobów angielskich, co by dało nowy popęd miejscowym fabrykom. O ile się zdaje, Anglii zostawiono pół roku czasu do namysłu i instrukcje p. Motleya, zalecają mu podobno wcale tej kwestji nie wszczynać. Gdyby po upływie pół roku, Anglija nie przedstawiła projektu korzystniejszego dla Stanów Zjednoczonych załatwienia tej sprawy, stosunki pomiędzy nią a Stanami Zjednoczonymi zostałyby zerwane.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 10 czerwca (29 maja).
We środę wieczorem, tu i w Bor-

deaux ponowiły się rozruchy; trzej redaktorzy dziennika *Réveil* zostali dziś aresztowani. Prefekt policji wydał surową proklamację, oznajmującą stanowcze postanowienie zastosowania prawa o zbiegowiskach, w razie ponowienia się rozruchów.

(Correspondenz Bureau).

Wiadomości telegraficzne

* **Wiedeń, 9 czerwca (28 maja).** Oesterr. Corr. podaje o podróży wice-króla Egiptu takie fakta, które dowodzą, że wice-król, podczas swego tu pobytu, szanował stale stosunek państwowo-prawny do Turcji i że wyrażał się o sułtanie lojalnie i z wielkiem uszanowaniem. Użalania się przeto dziennika *Turquie* nie mogą dotyczyć postępowania wice-króla w Wiedniu. (Wolff's T. B.).

* **Lwów, 9 czerwca (28 maja).** Nadeszło tu rozporządzenie ministerjalne, z mocy którego język polski ma być zaprowadzony od 1-go października r. b. jako język urzędowy w stosunkach służbowych wewnętrznych we władzach galicyjskich. (Tamże.).

* **Paryż, 8 czerwca (27 maja).** Depesza ministra spraw wewnętrznych do prefektów zawiadamia, że z liczby dokonanych 59 wyborów dodatkowych, 30 padło na takich kandydatów, którzy przy swym wyborze bądź popierani byli przez rząd, bądź też zachowywali się względem tegoż neutralnie. (Tamże.).

* **Florencja, 8 czerwca (27 maja).** Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, na zapytanie wystosowane do rządu, minister skarbu odpowiedział, że pogłoska o odroczeniu parlamentu jest bezzasadna. (Tamże.).

* **Madryt, 8 czerwca (27 maja).** Złożony został dziś w kortezach projekt do prawa w przedmiocie zaprowadzenia rejencji. (Tamże.).

* **Madryt, 8 czerwca (27 maja).** Imparcjal zapewnia, że powstały trudności w kwestji rejencji i przypisuje on je unji liberalnej. Wczoraj wieczorem marszałek Serrano odbył konferencję z pp. Vega Armijo, Uloa, Santa-Cruz i Rios-Rozas. Odbyła się także druga konferencja, w której wzięli udział generał Prim i pp. Rivero, Martos i Becerra. — Telegram z Hawany przesłany przez generała Espinara donosi, że w oddziałach ochotników spokojność została przywrócona, i że oddział ten ożywiony jest jak najlepszym usposobieniem względem Hiszpanji i rządu. Generał Espinar sądzi, że niepotrzeba przysyłać nowych posiłków. (Corr. Hav. Bul.).

* **Madryt, 8 czerwca (27 maja).** Na dzisiejszem posiedzeniu kortezów, Olozaga złożył projekt do prawa w przedmiocie rejencji i poparł takowy w krótkich wyrazach. Projekt ten oddany został biuram do roztrząśnienia. Wszczęły się żywe i długie rozprawy pomiędzy Sagastą, który utrzymywał, że przed rewolucją nie było w Hiszpanji ani jednego republikanina, i Castellarem, który utrzymywał przeciwnie. (Cor. Búr.).

* **Bukareszt, 8 czerwca (27 maja).** Izba deputowanych oddała osobnej sekcji do zaopiniowania wniosku w przedmiocie zamianowania na nowo komisji dla zbadania położenia finansowego kraju, jakie spowodowane zostało przez poprzednie ministerstwo Jon'a Bratiano. Posiedzenia izby zostaną odroczone 12-go b. m. znowu na 10 dni. (Wolff's T. B.).

* **Berlin, 9 czerwca (28 maja).** Prov. Cor. potwierdza, że wyjazd króla do Hanoweru i Bremy nastąpi w przyszłą niedzielę. (Cor. Búr.).

* **Berlin, 9 czerwca (28 maja).** Potwierdza się, że podczas obecności wice-króla Egiptu wszczęte zostały układy w przedmiocie zawarcia z Egiptem traktatu handlu i żeglugi. Zdaje się, że trudności ze strony Turcji są nieznaczne. (Tamże.).

* **Londyn, 8 czerwca (27 maja).** Z Nowego-Jorku donoszą pod datą wczorajszą: Opinia prokuratora generalnego w sprawie drutu telegrafu francusko-amerykańskiego przyznaje samemu tylko kongresowi prawo stanowienia w tym względzie, czy drut ten ma być wyladowany. Opinia ta zaprzecza stanow pojedynczym kompetencję w tym względzie. (Wolff's T. B.).

* **Waszyngton, 7 czerwca (26 maja).** Prezydent Grant wyznaczył komisję śledczą w sprawie indjan. — Według wiadomości hiszpańskich, wiele band powstańczych poddało się na wyspie Kubie.

Sпокојносьс в Hawanie została przywróconą. (Biu-ro Rent.).

* (Wyprowadzenie zwłok). Wczoraj w czwartek, o godzinie 3-ej po południu, miało miejsce, w obecności Jenerał-Feldmarszałka wyprowadzenie zwłok jenerał-majora Czernickiego 2-go, zostającego do poruczeń przy Głównodowodzącym wojskami warszawskiego okręgu wojennego, zmarłego 27 maja (8 czerwca), z kościoła św. Krzyża na cmentarz powązkowski.

* (Strzelnica). Otwarcie strzelnicy w ogrodzie saskim, nastąpi jutro, w sobotę, o godzinie 11-ej z rana.

* (Obrona rozprawy). W dniu 31 maja (12 czerwca) r. b., to jest jutro w sobotę, o godz. 12-ej w południe w auli szkoły głównej, p. Orłowski Władysław, pełniący obowiązki prokuratora szkoły głównej, bronić będzie publicznie rozprawy na stopień doktora medycyny. Opponentami będą profesorowie Girsztajt i Korzeniowski.

* (Kurjerek miejski). Wczoraj, o godzinie piątej po południu po świeżo spadłym deszczu, odbyły się „Wyscigi konne” na mokotowskim placu. Zaszczyczone obecnością J.W. Hrabiego Namiestnika, gonitwy te powiodły się bardzo dobrze, chociaż z powodu tak niepewnej pogody, zgromadziły tylko cztery tysiące osób na galerjach i w środku hipodromu. Główny tryumf pierwszego dnia wyścigów otrzymał „Sygnał”, ogier hr. Stefana Zamoyckiego, który już poprzednio nabył nie małej sławy na innych torach. Sygnał wygrał nagrodę Cesarza r. 2,000 i wygrał ją dość łatwo nawet, dzięki nieobecności na tych gonitwach chorego niebezpiecznie ogiera Foscari, którego pp. Grabowski i Rzewuski nie mogli wczoraj wyprowadzić w szranki. Przed Sygnałem w pierwszej gonitwie, nagrodę r. 800 wygrała „Kula”, klacz p. Niemcewicz. W trzeciej wygrał pewnie już prawie zwycięstwo „Somnambuli” ogier p. Mokronowskiego „Paddy” i zyskał nagrodę 400 rubli. O nagrodę dam ubiegali się sami panowie — a wygrała ją „Odetta” sławna klacz p. Mokronowskiego, na której jeździł p. Ostrogradzki. Na tem zakończyły się wczorajsze gonitwy, podczas trwania których deszcz, jakby z uprzejmości dla zgromadzonych widzów, nie padał wcale, za to przed wyścigami grad nawiedził Warszawę.

— Zapowiedziane na dzień wczorajszy otwarcie strzelnicy, urządzonej w ogrodzie saskim, nie miało miejsca, i nastąpi dopiero w dniu jutrzejszym o godzinie 11-ej rano.

— Jeżeli jutrzejsza zabawa połączona z loterją fantową w ogrodzie saskim dojdzie do skutku, co zależy jedynie od pogody, to od jutra za tydzień, t. j. w następną sobotę, odbędzie się druga podobna, na korzyść ubogich gminy ewangelickiej.

— Po jutrze, czyli w niedzielę, podczas spaceru rannego przy wodach mineralnych w ogrodzie saskim, młodzieuchny skrzypek; należący do składu grywającej tam obecnie orkiestry p. Kuhnego, p. Wincenty Singer, wykona solo warjacje Berjota. Znawcy oddają wielkie pochwały talentowi 14-letniego wirtuoza.

— Po zeszło-sobotnim, symfonicznym koncercie orkiestry Bilsego, w Dolinie Szwajcarskiej, na której z przyczyny deszczu, tak mało zebrało się słuchaczy, roboty około przygotowania sali przyspieszone tak energicznie, że dziś już jest ona gotowa do udzielenia przytulku orkiestrze i publiczności, na wypadek deszczu.

— Jako fant na jutrzejszą loterję w ogrodzie saskim, restauracja znana pod firmą François et Alexandre, ofiarowała pięć kurcząt, które wygrywający będzie mógł skosztować zaraz w ogrodzie, jeżeli wola i apetyt jego będą po temu.

— Cyrk czyli teatr małp, oraz koni i psów trenowanych p. Broekmana, ciągle bywa napelniony publicznością — a pawjan jeżdżący na koniu, nasładowując ruchy i gesta sławnego Rentza, zawsze bywa przedmiotem powszechnego zajęcia.

— A propos Rentza, donosimy, iż gazety niemieckie podają wieść, jakoby sławny ten jeździec plynął do Ameryki, zatonął wraz z całą trupą swoją kołniami i przyrządami, w skutek rozbicia się statku. Ufajmy że okropna ta nowina nie potwierdzi się może.

— Libretto sławnej opery komicznej Offenbacha „Piękna Helena”, ukaże się wkrótce w druku, w przekładzie polskim przez J. Chęcińskiego.

— Od dnia onegdajszego wstrzymano w banku licytację i sprzedaż kosztowności, zastawionych w

lombardzie tutejszym. Czyliżby uczyniono to dla braku konkurentów?

— W ogrodach coraz większy ruch panuje. Przeliczne róż kwitną obecnie, chociaż obsiadają je w tym roku mszyce, niebezpieczne zarówno dla kwiatu jak i dla nosów wachających je niebacznie... pojawiły się też i Małgorzatki, tak zwane małe gruszczyki, dojrzewające w tej porze. Czeresnie także rumienia się lub złocą — a co najważniejsza, młode kartofle pokazują się już w takiej ilości, że można za kilkadziesiąt kopiejek nałożyć niemi spory półmisek.

— Zapewne z powodu coraz znacniejszego pojawiania się nowalij owocowych, już i owocarnia w ogrodzie saskim otwartą została. Widzieliśmy tam wczoraj przeliczne truskawki.

— Jeżeli jednak plody natury prosperują już w wytworniejszych składach, za to niektóre produkcje ludzkiego przemysłu, nie odznaczają się sumiennością wyrobu — do takich zaliczyć wypada piwo z szynku Wolfa Gepholtza, przy ulicy Ordynackiej, które jako fałszowane, władza rozkazała niedawno wytoczyć na ulicę z dwóch beczek i 109-ciu butelek. Rumiany ten potok płynący właściwymi dla rynek... zajmował wielce uwagę przechodniów. Zabrano też i oddano na cel dobroczynny 60 bułek niedoważonych, które pochodziły z piekarni Rutkowskiego i Motla Girszbaina.

— Jedno z pism tutejszych zamieściło skargę ze strony niektórych osób jeżdżących często kolejami żelaznymi, z powodu że w bufetach i restauracjach utrzymywanych na stacjach dróg żelaznych, podają herbatę i potrawy tak gorące, iż pasażerowie, jakoby, nie mogą pospieszyć z ich konsumpcją. Co do nas, znamy znów takich, którzy nie mogą cierpieć oziębionej herbaty lub potraw. *De gustibus, non est disputandum!*

— W namiotach w ogrodzie Saskim, w czasie zabawy loteryjno-kwiatowej jutro dać się mającej, następujące damy raczyły przyjąć obowiązki sprzedaży biletów do loterii, papierosów, cygar i cukierków i t. d.: W namiocie 1-ym, pp. hr. Hortensja Małachowska i hr. Marja Platerowa. W namiocie 2-im, pp.: Bogowska Natalia, Lubowicka, Koelichenowa Helena, panna Pawlikowska Helena. W namiocie 3-im, pp.: hr. Wanda Puławska, hr. Bogumiła Lubieńska. W namiocie 4-ym: hr. Stanisława Ostrowska, hr. Michalina Stadnicka, hr. Romanowa Mikorska. W namiocie 5-ym: generałowa Fanshave z córką Zofją, pp.: Zielińska Aniela z córką Henryką, Majewska pułkownikowa z córką Adelą. W namiocie 6-ym: hr. Leopoldyna Berg, małżonka JW. Namiestnika Królestwa, generałowa Paulina Sobolewska z córką Pauliną, senatorowa Olga Sołowiej, generałowa Glicerja Witkowska z panną Kaliną, generałówną, generałowa Lebediew z córką, generałowa Ailer, księżna Castrioto-Scanderberg z córką. W namiocie 7-ym, pp. Zofja Stahl von Holstein, generałowa Marja z księżną Golicy-nów Krasnokutskaja, senatorowa Kamilla Krzyżanowska, pani Jadwiga z Wołowskich Jasińska, panna Teresa Bielska. W namiocie 8-ym, księżna Eliza Teniszew, panna Olga Sobolewówna, panny: Ludwika i Marja Haukówna, p. Lucyna z Łabęckich Trepkowa, panna Emilia Łabęcka. W namiocie 9-ym: pp. Marja Rossetowa, Marja Bersohnowa, Karszewska Miłowska, panny: Ludmiła i Eugenia Sławianowskie, pani Kukszowa. Gospodarzami w tychże namiotach są pp.: w 1-ym Ksawery Luczeński, w 2-im Kalikst Potkański, w 3-im Sergiusz Muchanow, w 4-ym Stanisław hr. Ostrowski, w 5-ym Feliks Beneweni, w 6-ym generałowie Witkowski i Lebediew, w 7-ym Stanisław Jasiński, w 8-ym Tomasz Le Brun, w 9-ym Matias Bersohn. *Al.*

— (Maszyna do obłuskiwania ziarna). Wczoraj po południu, znawcy i reprezentanci tutejszej prasy, oglądali w zakładach młyna parowego na Solcu dawniej własnością banku polskiego, a obecnie p. Blocha będących, świeżo ustawioną przez tutejsze biuro techniczne pp. Kukscha i Krafta maszynę wynalazku pp. Henckel i Seck w Frankfurcie nad Menem do obłuskiwania zboża. Potrzebę obłuskiwania ziarna używanego na mąkę, uczuвано od dawna, i uczeni francuzcy myśleli nawet o chemicznym niszczeniu łuski, wszelako środek ten okazał się niepraktycznym. Pp. Henckel i Seck po wielu próbach, zbudowali maszynę, która przez obłuskiwanie ziarna powiększa produktywność młynów, czyni mąkę wydajniejszą, lepszą pod względem gatunku, a nawet odrzuca chore, w skutku nadwężenia przez robaki, części ziarna, zatem jest nader użyteczną. Maszyna ta składa się z przetakowego prostopadłego bębna, w środku którego obraca się kilka kondygnacji żelaznych talerzy, na których ziarna pędzone siłą obrotu maszyny obcierają się o sie-

bie i wzajemnie obfukują sobie łuskę, która odpada w drobnych cząstkach przez przetakowate otwory bębna. Za pomocą rozstawionych w pewnych odstępach prostopadłych palców na talerzach, ziarno z górnego talerza przechodzi na następny i tak dalej aż do dołu, z kąd już odchodzi zupełnie czyste. Nie wdajemy się w bardziej techniczne szczegóły tej maszyny, dodamy tylko, iż pierwotnie zastosowana była jedynie do bardzo szklistej, twardej pszenicy, jaką jest na przykład węgierska, którą potrzeba było skrapiać przed poddaniem działaniu maszyny, obecnie zaś, w skutku zrobionych ulepszeń, operacja może się odbywać na sucho, co jest nader ważnem dla naszego ziarna, które rzadko kiedy bywa dokładnie wysuszone, a zatem nie może być zwilżane. Biuro techniczne pp. Kukscha i Krafta które przysłużyło się już wprowadzeniem do naszego kraju nie jednego pożytecznego wynalazku, ustawiło poprzednio podobną maszynę w młynie parowym w Słodowcu pod Warszawą.

— (Stowarzyszenie spożywcze „Mercury”). Zarząd stowarzyszenia spożywczego „Mercury” w Warszawie zawiadamia, że w dniu 8 (20) czerwca r. b. (w niedzielę), o godzinie 10-ej rano, w sali resursy obywatelskiej na Krakowskim-Przedmieściu, odbędzie się nadzwyczajne zebranie ogólne członków stowarzyszenia spożywczego — prezesa i sekretarza wybierze samo zebranie z pomiędzy członków na zebraniu obecnym. Dla ułatwienia zaś tych wyborów, zarząd uprasza osoby żyjące sobie objąć obowiązki prezesa i sekretarza zebrania ogólnego, aby raczyły przed dniem posiedzenia zapisać się w kanczarskim stowarzyszenia (ulica Krakowskie-Przedmieście Nr. 23), jako kandydaci do pomienionych czynności. Zapisujący się, winien okazać kwit tymczasowy na wniesioną opłatę udziałową. Zarząd zdawszy sprawę z dotychczasowej swej działalności, przedstawi wnioski, relacje i objaśnienia w następujących przedmiotach: 1) co do etatu wydatków stowarzyszenia na kantor i sklep; 2) co do zakładania sklepów własnych i prowadzenia interesu rabatowego; 3) co do instrukcji specjalnych dla zarządu delegacji rachunkowej, sądu polubownego, kantoru i sklepów; 4) co do wzorów rachunkowości, ksiąg kasowych i sklepowych; 5) co do wzorów książeczek udziałowych i marek zamiennych, oraz sposobu ich użycia; 6) co do sposobu lokacji kapitałów, i 7) co do oznaczenia stopy procentu od składów. Zarząd jednocześnie przypomina: 1) że stosownie do art. 8 ustawy, na zebraniu ogólnem głosować mogą tylko ci członkowie, którzy przynajmniej połowę udziału to jest rs. 5 już złożyli i po 2) że stosownie do art. 24 teże ustawy, dla prawomocności postanowień zebrania ogólnego przy dotychczasowej ilości członków należących do stowarzyszenia, potrzeba, aby na posiedzeniu było obecnych najmniej stu członków, i dla tego uprasza się już o najliczniejsze zgromadzenie się. Bez okazania kwitu tymczasowego, wstęp do sali posiedzeń jest wzbroniony.

— (Fotografje p. Rzewuskiego). Otrzymałszy z Radomia następujący artykuł: „W tych dniach widzieliśmy w zakładzie p. Bolesława Rzewuskiego, wykonany przez tegoż widok miasta Radomia od strony południowo-zachodniej. Praca ta według naszego zdania może rywalizować z najwięcej renomowanymi zakładami tego rodzaju. Wykończenie jej jest śmiało rzec można zupełnie skończone pod względem artystycznym i nie pozostawiając do życzenia. Szkoda tylko, że miasto Radom, jako nie szcycące się zbyt malowniczym położeniem nie daje obszernego pola artystom, których i najlepsze chęci w wykonaniu i wykończeniu swych prac stracić zawsze coś muszą na efekcie. Praca ta ofiarowana została przez p. Rzewuskiego na cel dobroczynny, jako fant nastąpić mającej loterii fantowej. Nadto jak słyszymy, p. Rzewuski ma zamiar zdemontować i inne części okolic miasta i celniejszych ulic, i jeśli z tym samym zamiłowaniem dla swego powołania i sztuki, jakie widzimy przeszło od lat dwóch, pracę tę wykona, nie powiemy nic nadto, że stanie w rzędzie tych, którzy na tem polu najświetniejszego doznają powodzenia. — K. P.”

— (Kursa monet zagranicznych w Warszawie).

Za talar wczoraj rs. 1 kop. 15 1/2	dzis rs. 1 kop. 15 1/2
Za frank „ „ „ 32	„ „ „ 32
Za złoty reń. „ „ „ 64	„ „ „ 64

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

— (Spodziewany przyjazd). *Donski Wiestnik* podaje jako pogłoskę, że Cesarzewicz Następca tronu raczy odwiedzić wojsko dońskie w ostatnich dniach lipca, lub na początku sierpnia roku bieżącego. Jego Wysokość przybędzie koleją żelazną kałaczewsko-carycyńską i podróżować będzie w tym kraju ładem lub wodą — po Donie. W Nowoczerkasku zabawić ma dwa dni.

— (O bja zd). *Birż. Wied.* piszą: Słychać że pełniący obowiązki ministra komunikacji, hrabia Bobryński, zamierza w połowie czerwca udać się do Rosji, dla obejrzenia podwładnych sobie okręgów komunikacji.

— (Wileńskie towarzystwo dobroczynności). *Wil. Wiest.* pisze: Dobroczynne działanie wileńskiego towarzystwa nie ustaje; dzięki troskliwości mał-

żonki głównego naczelnika kraju, Katarzyny Potapowej, urządzone tu były w celu dobroczynnym dwie publiczne zabawy: we wtorek, 13 maja, w ogrodzie botanicznym, loteria fantowa na dochód wileńskich ochron i towarzystwa „dobrowolnych ofiar“, a w niedzielę, 18 maja — koncert na dochód tegoż towarzystwa w wielkiej sali domu generał-gubernatora. W koncercie mieli udział przyjezdni śpiewacy pp. Radoneński i Gordiejew, tudzież pp. Karłowicz, Czyż i Markow, który deklamował ode Jazykowa „Do poety“ i bajkę Kryłowa „Sobacza družba“.

— (Otwarcie sądów pokoju). Podług doniesienia gazety giełdowej kazańskiej, 16 maja, o godzinie 11 z rana, w sali domu rady miejskiej, odbyło się w obecności naczelnika gubernji, sędziów honorowych i wydzielowych, oraz osób biura prokuratora, otwarcie instytucji pokojowych w Kazaniu.

— (Ofiara). Podług doniesienia *Don. Wiest.*, konstruktor kolei żelaznych p. Polakow, przejeżdżając z Nowoczerkaska do Taganrogu, ofiarował na rzecz biblioteki publicznej w Nowoczerkasku 500 rs., które doręczone zostały małżonce atamana wojskowego, p. Czertkowowej.

— (Koncesja). *Don. Wiest.* donosi, że koncesja kolei żelaznej woroneżsko - rostowskiej zatwierdzoną została 23 kwietnia.

— (Zakład). *Mosk. Wied.* donoszą, że generał-gubernator wschodniej Syberji, podczas bytności swojej w Petersburgu, złożył ministrowi skarbu projekt założenia w m. Irkucku szkoły technicznej, upraszając o udzielenie środków na utrzymanie tej szkoły, której etat obliczony jest na 16,000 rs. Połowa tej sumy ma być pokryta z ofiar dobrowolnych, a połowa z kasy państwa.

— (Rękojmia spokoju). Orenburski korespondent gazety *Sowremennaja Izwiestia* pisze, że naczelnik powiatu irgizskiego, który na początku marca udał się był do tego powiatu, powrócił w zeszłym miesiącu do Orenburga z pomyślnymi wiadomościami. Powiadają, że Isset-Kutebarow, znany dowódca rokoszu między kirgizami w latach 1855 i 1856, do którego hasłem było zamordowanie sultana rządcy środkowej części, objął obowiązki pomocnika naczelnika powiatu irgizskiego i zaręczył za spokojność swego plemienia, jednego z najliczniejszych. Słychać że władza miejscowa bardzo jest zadowolona z tego, i naczelnik powiatu powiezie dla Kutebarowa kosztowny podarunek w guście kirgizkim — chałat wartości około 3,000 rs. lub droższy.

— (Projekt nowego bulwaru w Petersburgu). Kanał Katarzyny między mostami teatralnym i nowonikolskim, oddawna już jest przedmiotem narzekania miejscowej ludności stolicy. Cała ta część kanału zaraża powietrze smrodliwymi wyziewami skutkiem osiadających w jego korycie nieczystości, niemających prawie żadnego odpływu. Usunięcie tej niedogodności, szczególnie w czasie powstającej w stolicy epidemji, było przedmiotem ciągłej troskliwości komisji ustanowionej przy radzie miejskiej, która nakoniec wyrzekła, że woda tego kanału wyraźnie jest szkodliwą do użytku. Znajdujące się na tej części kanału mosty kryte, z wyjątkiem kazańskiego, stanowią ciągłą przeszkodę dla przejeżdżających powozów. Nadbrzeżne ulice i chodniki tak są wąskie, że utrudniają przejazd i przejście w różnych kierunkach; a nadbrzeżne mury, barjery, spusty i chodniki poczęści już są rozwalone. Ilość przepływających tu statków jest tak mała, że nie wynagradza miejscowej ludności powyższych niedogodności. Niepodobnieliśmy aby te niedogodności mogły być usunięte kosztem miasta, podało myśl do projektu zasypiania tej części kanału i urządzenia dla ścieku nieczystości podziemnych rur podług najnowszych sposobów. Na zasypanej zaś części kanału przedsiębiorcy zamierzają urządzić bulwar o dwóch parach relsów konnej kolei żelaznej, przedzielonych od drogi flizami granitowymi na 6 arszynów szerokości, ozdobionymi popiersiami wielkich książąt i monarchów ruskich, wodotryskami, kioskami dla drobnych sklepów, okopami, ławkami, drzewami i t. d. Sporządzony w głównych zarysach projekt rozpatrywany był w komisji budowniczey miasta i uznany został za wykonalny. Następnie, na wniosek ministra spraw wewnętrznych, Najjaśniejszy Pan, w d. 16 maja raczył oglądać rysunki złożone przez p. Musarda, jednego z przedsiębiorców. Pochwaliwszy pomysł i oświadczywszy życzenie urzeczywistnienia tego projektu, Jego Cesarska Mość zezwolił raczyć, aby projektowany bulwar, skoro zostanie urządzony, nazwany był bulwarem Cesarza Aleksandra II, i Najwyżej polecił ustanowić komisję, pod prezydencją naczelnika gubernji, z członków rady miejskiej i komitetu budowniczego, przy udziale przedsiębiorców, dla nakreślenia warunków tego przedsięwzięcia. Wykonanie tego projektu, podług obrachowania przedsiębiorców, kosztować będzie 3,000,000 rs. Ze strony przedsiębiorców podane zostały następujące warunki: 1) Odstąpienie bezpłatnie wszelkich materiałów pozostałych po rozebraniu nadbrzeżnych budowli tej części kanału, dla użycia takowych do nowych robót. 2) Pozwolenie przeniesienia mostu bankowego na kanał Mojkę pod koleją żelazną konną, a mostu nowonikolskiego na kanał Kruków; mostów wiszących przechodzących: bankowego — na dalszy ciąg kanału Katarzyny, naprzeciw ulicy Mohylewskiej, a Lwinego — na Mojkę, przeciwko zaułku fonarnego; i urządzenia pod

mostem kazańskim rezerwuaru newskiej wody dla przemysłu rur ściekowych. 3) Dozwoleństwo na lat 50 eksploatacji kolei żelaznej konnej na bulwarze Cesarza Aleksandra II i innych wskazanych miejscowościach, w ogóle na rozciągłości 4,540 sążni, czyli 9 wiorst i 40 sążni, z zastrzeżeniem, aby po upływie 50 lat od daty otwarcia ruchu, całe to urządzenie oddane było miastu bezpłatnie. 4) Termin ukończenia robót określa się trzyletni. 5) Utworzenie kompanji akcjonariuszów bez wszelkiej gwarancji ze strony miasta. Urządzenie powyższych kolei konnych połączy odległe dzielnice miasta, petersburską i Kołomnę, z rynkami nikolskim i siennym, z pocztamtami, bankiem i gościnnym dworem i ułatwi komunikację z teatrami i wyspami. Dla ułatwienia zaś komunikacji z innymi okolicami przedsiębiorcy zamierzają wyjednać przeniesienie stacji pewnej części dyliżansów od gościnnego dworu na plac katedralny kazański. Biedniejsza klasa mieszkańców, pozbawiona możności letniego mieszkania za miastem, po urządzeniu bulwaru Cesarza Aleksandra II mieć będzie dogodnie miejsce dla przechadzki i spoczynku. Przedsiębiorcy: N. Musard, N. Benoi, A. Powaliszyn, A. Burow.

* (Gazeta gubernjalna Estlandzka). W Nr. 36 tej gazety, zamieszczone było ogłoszenie (w języku ruskim), że z polecenia gubernatora, w pomienionej gazecie zamieszczony będzie dział nieurzędowy (także w języku ruskim). Takowy dział rozpoczęty został w tymże numerze od opisanie ciekawego procesu w sprawie czarnoksiężnika Klatty Jaka, wytoczonej w r. 1632. W następnym 37 numerze gazety Estlandzkiej, przytoczone są wiadomości o rozległości gubernji estlandzkiej i posiadłości włościańskich; podług tych wiadomości, na przestrzeni 17,202 wiorst kwadratowych, włościanie-właściciele posiadają gruntów 100 wiorst kwadratowych. (Birz. Wied.).

* (Biskup Łubieński). *Goniec Urzędowy* w dziale urzędowych komunikacji pisze: „Kłopoty biskupa sejneńskiego Łubieńskiego, wymierzone przeciwko środkom przedsięwziętym przez rząd dla zjednoczenia zarządu kościołem rzymsko-katolickim w Cesarstwie i Królestwie Polskiem, uwarunkowały konieczność wydalenia go z diecezji. Dla tego biskup Łubieński został wysłany na mieszkanie do Permu. Działanie Łubieńskiego przeciwko przedsięwziętym środkom, wykazało się w szczególności w kwestji podprowadzenia rzymsko-katolickich diecezji w Królestwie pod władzę kolegium duchownego w St. Petersburgu, na jednakiem podstawie z diecezjami w Cesarstwie. Kiedy w zeszłym roku załeczone było zwierzchnikom diecezji w Królestwie, przystąpić do wyboru asesorów do kolegium, biskup Łubieński wszelkimi sposobami usuwał się od rzeczywistego wykonania tego środka, w skutku czego asesor z jego diecezji przybył do Petersburga później od wszystkich innych wybranych przez kapitułę asesorów. Dalej trwając w swem przeciwdziałaniu, biskup Łubieński starał się pobudzić do takiegoż przeciwdziałania i innych zwierzchników diecezji, rozsyłając do nich listy, w których uznawał wybór asesorów za nieprawny i oznajmiał o swym zamiarze odwołania swego asesora. Takie kłopoty nie mogły być dalej cierpiane i było uznane za właściwe położyć temu tamę. Rzymsko-katolickie duchowne kolegium istnieje od początku bieżącego wieku i odbywało dalej swą czynność administracyjną względem diecezji cesarstwa i przy istnieniu od 1847 r. konkordatu ze stolicą apostolską, nie wywołując żadnych trudności ze strony biskupów rzymsko-katolickich. Zarzuty przeciwko tej instytucji powstały dopiero od czasu podjęcia kwestji podprowadzenia pod jego władzę diecezji Królestwa, co może stanowić najlepszy dowód, iż wszystkie te zarzuty mają jedynie na celu przeszkadzanie ostatecznemu zjednoczeniu zarządu Królestwa Polskiego z Cesarstwem.”

Austria i ziemie słowiańskie.

* (Podróż cesarza. — Biskup Rudiger. — Sprawy galicyjskie. — Meetingi czeskie). Wiedeń, 7 czerwca. Na zaproszenie ze strony wice-króla Egiptu, ażeby cesarz Franciszek-Józef przybył osobiście na uroczystość otwarcia kanału suezkiego, odpowiedziano, jak zapewniają, że decyzyja w tym względzie powzięta zostanie później. Powiadają, że obecność cesarza na tej uroczystości zależną będzie od jednoczesnej obecności na takowej sultana tureckiego. Jeżeli ten ostatni uda się w końcu września do Egiptu, w takim razie i cesarz austriacki pojedzie tamże, i następnie uda się wraz z sultanem do Konstantynopola, ażeby oddać tam pałacyzowi wizytę, którą ten złożył w Wiedniu cesarzowi, poczem wróci w górę Dunaju do Węgier. — W rządzie wiadomości z prowincji, wszystkich dzienniki tutejsze zaprzatają się głównie sprawozdaniem o stawieniu biskupa z Linz Rudigera przed sądem. Prasa liberalna nie posiada się z rado-

ści z tego powodu, że zasada równości praw i obowiązków wszystkich obywateli państwa zastosowana została nareszcie i do księcia kościoła; pisma te znajdują nawet niestosowne, iż sąd nie osadził biskupa w więzieniu śledczym za stawiany przez niego opór. Przeciwnie organa klerykalne są w wysokim stopniu oburzone z powodu takiego postąpienia z biskupem; zasługuje atoli na uwagę ta między innymi okoliczność, że *Volksfreund* nie powstaje zbyt przeciw legalności środka zastosowanego do biskupa z Linz i usiłuje jedynie dowieść, że tylko złośliwe przekręcanie listu pasterskiego biskupa Rudigera, może prowadzić do wniosku, że dokument ten obejmuje napad przeciw konstytucji. W ogóle pismo pomienione chce, jak się zdaje, dać do poznania, iż stronnictwo klerykalne nie zaprzecza sądom prawa występowania przeciw księżom i biskupom, i że samo ono uważa za stosowne prowadzić polemikę w ten sposób, ażeby nie dała ona żadnego powodu do ścigania sądowego. — Podług ostatnich wiadomości z Galicji, trzy osobistości wysoko postawione miały tam sposobność oświadczenia się co do obecnej sytuacji i głównie co do stosunku Galicji do ogółu monarchji. Najgorzej brzmiały oświadczenia księcia Leona Sapiehy, który złożył podług wszelkiego prawdopodobieństwa urząd marszałka krajowego w Galicji, albowiem w Przemyślu i Bochni wieszano mu tego, w Rzeszowie zaś odpowiedział on deputacji, która wynurzyła swe ubolewanie z powodu podania się księcia do dymisji, że nie mógł on pozostać nadal na swem stanowisku, albowiem jako marszałek krajowy, musiałby reprezentować w sejmie politykę rządu, czego zabrania mu jego pogląd osobisty. Dalej książę Sapieha powiedział, że nie można spodziewać się po rządzie teraźniejszym i po radzie państwa pomyslnego zwrotu rzeczy dla Galicji, lecz że wytrwanie na drodze legalnej zaprowadzi w końcu do zwycięstwa. W innym duchu przemawiał 4-go b. m. hr. Potocki, minister rolnictwa, do komitetu towarzystwa gospodarstwa wiejskiego w Krakowie. Minister zapewniał, że cesarz trwa zawsze w jak najlepszych uczuciach dla kraju i że wydane zostaną wkrótce rozporządzenia, które uwzględnią choć w części życzenia kraju. Dalej minister powiedział, że będzie to może uważane jako rzecz małej wagi, lecz że po ustępstwach które kraj zawdzięcza cesarzowi, byłoby wielkim błędem zejść w działaniach politycznych z drogi legalnej. Trzecią nareszcie osobistością, która przemawiała w kwestji polityki wewnętrznej, był zastępca namiestnika Possinger, który w przejeździe przez Kraków zakomunikował kilku znacznijszym osobom, które oczekiwały na niego w banhofie, wiadomości autentyczne co do ustępstw jakie ministerstwo zamierza porobić na rzecz Galicji. Podług oświadczeń p. Possingera, chodzi jedynie o zaprowadzenie języka polskiego, jako obowiązującego, w stosunkach wewnętrznych władz galicyjskich, i że innowacja ta ma być wprowadzona w wykonanie w ciągu okresu trzyletniego. — W Czechach odbył się wczoraj pod Zvicnem, w okręgu królowej, wielki meeting, na który zgromadziło się około 12,000 osób i który nie spowodował bynajmniej naruszenia porządku, pomimo iż rozprawy dotyczyły głównie kwestji politycznej, mianowicie praw nieprzedawnionych korony czeskiej. Na meeting pod górą Wysoką, w okolicach Pragi, który został przez władzę wzbroniony, nikt się nie zgłosił. Czeci przeto chcą widocznie unikać wszystkiego, co może dać rządowi powód do chwycenia się środków represyjnych przeciw agitacji narodowej, która staje się coraz silniejszą, pomimo przestrzegania lojalności. Sferom czeskim musi być wiadomo, że rząd postanowił nie pozwalać na to, ażeby stawiano mu opozycję w prasie lub na zgromadzeniach publicznych. Nie mniejsza surowość będzie także stosowana przeciw pismom opozycyjnym niemieckim. (Nordd. A. Z.).

Prusy i Niemcy.

* (Sprawa hanowerska). Listy prywatne donoszą, że stan rzeczy w Hanowerze staje się coraz niepomyślniejszym dla Prus. Wielu młodych ludzi dla uniknięcia spisu wojskowego, przenosi się do Ameryki mówiąc, że powróci do kraju dopiero po oswobodzeniu go od najazdu obcych. Z Berlina sprowadzono robotników, którzy pracowali mieli nad fortyfikacjami Stade. Pomiędzy nimi a mieszkańcami miasta zachodziły często tak gwałtowne bójkę, że robotnicy ci nie chcieli pozostać na miejscu, i odjechali do Prus. Roboty zatem zostały zawieszane, a pomimo ich konieczności, nie wiadomo jeszcze, kiedy się rozpoczną. Zajmują się w Berlinie tym wypadkiem ważnym, tem bardziej, że nie widzą żadnego środka do przełamania uporu hanowerczyków. (La Patr.).

Francja.

* (Wybory). Dziennik *France* pisze pod datą 8-go czerwca: W ostatniej chwili wyborów, gazeta *Rappel* streściła w tych wyrażeniach alternatywę postawioną wyborcom 7-go okręgu w Paryżu: „Kandydatura Juljusza Favre'a jest kandydaturą pojednania. Kandydatura Rochefort'a jest kandydaturą walki. Do ludu należy wybrać”. Lud wybrał pojednanie. Stanowi to główną cechę wyborów dokonanych 7-go czerwca w Paryżu; cecha ta sprawia, że wybory te pozostają w sprzeczności z wyborami z 24-go maja. — *Constitutionnel* tak stwierdza ten rezultat: „Wybory zostały ukończone; wyborcy departamentu Sekwany odrzucili taką opozycję, z którą niemożliwe jest pojednanie, i przyjęli opozycję warunkową. Paryż oddział na samego siebie. Nie chce on rewolucji. Żąda on reform”.

* (Rozruchy). Paryż, 8 czerwca. Wczoraj wieczorem w Paryżu miało miejsce niejako wzburzenie na bulwarach; mianowicie na bulwarze Montmartre trudno się było przecisnąć i zbiegowisko tłumów przeciągnęło się do godziny 2-jej rano. Wydawano podburzające okrzyki i znieważano agentów policji. Jeden z komisarzy policji raniony został w głowę. Na sierżantów miejskich rzucano kamieniami. Jedna z kawiarni na bulwarze Montmartre, głównym punkcie rozruchów, została zamknięta, i odbyły się tam aresztowania. To samo działo się na bulwarze Sw. Michała, ale nigdzie nie przyszło do żadnego groźniejszego wypadku, oprócz poranienia niektórych osób. — Z Nantes z d. 7-go czerwca donoszą, że przed prefekturą odbyła się nieprzyjemna dla nowo-obranego kandydata demonstracja. Rzucano na żandarmerję kamieniami, ale wzburzenie nie długo trwało i uśmierzyło się bez potrzeby uciekania się do siły zbrojnej. — Z Bordeaux donoszą również pod d. 7-m czerwca o burzliwych zbiegowiskach. Komisarz centralny i kilku agentów zostali niebezpiecznie ranieni. Żandarmerja zmuszona była wnieść się i aresztować blisko 50 osób. Dziś, o godzinie 2-jej rano, w mieście panowała zupełna spokojność. — *Temps* powiada, że wczoraj wieczorem w Paryżu aresztowano około 200 osób. *Public* oznacza liczbę aresztowanych na 70, z których zapewne połowa wypuszczona została tego samego wieczora na wolność. (Cor. Bar.).

* (Jeneral Fleury). Donoszą, że jeneral Fleury, adjutant cesarza, mianowany został stanowczo nadzwyczajnym posłem i ministrem pełnomocnym przy królu włoskim. Jeneral Fleury spełniał już kilkakrotnie ważne misje dyplomatyczne. Poważany on jest tak samo w Wiedniu jak i we Florencji, i nominacja jego w chwili widocznego zbliżenia się z sobą Francji, Austrii i Włoch, jest bardzo ważnym faktem. (La Patr.).

Turecja i ziemie słowiańskie.

* (Deficyt). Do 1 stycznia r. b. deficyt zwyczajny skarbu otomańskiego wynosił 167,000,000 rocznie. Do tego dodać należy cyfrę procentów od ostatniej pożyczki 125 milionów zaciągniętej przez Portę, od której procenta wynoszą 20 milionów, oprócz tego procenta od pożyczki zaciągniętej na budowę wielkiej sieci kolei żelaznych, wynoszącej 600 milionów, co wynosi 72 miliony. Deficyt ogólny zatem skarbu otomańskiego wynosiłby obecnie 259 milionów franków. (Nord.).

Ameryka.

* (Stosunki pomiędzy Meksykiem i Europą. — Położenie kraju). Są widoki na to, że stosunki pomiędzy Meksykiem i Europą zostaną na nowo związane. Przynajmniej pisma meksykańskie oświadczają się w tym duchu. W przedmiocie stosunków, które mają być ewentualnie związane na nowo pomiędzy rzecząpospolitą i mocarstwami europejskimi, gazeta *Siglo* powiada: „Stosunki te powinny mieć, zdaniem naszym, charakter wyłącznie handlowy. Podstawa ich musi zależeć na jak najzupełniejszym zapewnieniu wzajemności i na przeprowadzeniu zasady, że cudzoziemcy w Meksyku mają mieć też same prawa i obowiązki, co i krajowcy. Rozległe stosunki handlowe i mało dyplomacji, ściśle zjednoczenie pod względem interesów ludów i tylko grzeczność pomiędzy rządami — takim być powinien, zdaniem naszym, program, którego trzymać się mamy przy wznowianiu stosunków z mocarstwami europejskimi”. — Podług ostatnich wiadomości, położenie polityczne w Meksyku polepszyło się. Przy zbliżających się wyborach do kongresu, nie należy obawiać się żadnych groźnych rozruchów. W sferach kupieckich i przemysłowych brak jeszcze dotąd należytego zaufania do utrwalenia teraźniejszego położenia rzeczy, co daje się spostrzegać głównie w małych stosunkowo kapitałach

wkładanych w wielkie przedsięwzięcia przemysłowe. (Nordd. A. Z.)

(Wojna brazylijsko-paragwajska). Po dług ostatnich wiadomości z widowni wojny w Paragwaju, dyktator Lopez obsadził swem wojskiem wawóz Oscurra pomiędzy Pirayu i Peribebuy, który prowadzi przez Kordyljery, ciągnące się od brzegu Paragwaju do Villa Ricca. Z rozporządzalną armją, liczącą 5,000 ludzi z 20-ma małemi działami górskimi, Lopez przedsięwzięcie rekonesansu, które posuwa aż do samego miasta Assomtion. Powiada, że zapewnił on sobie zawczasu środki dla wyżywienia armji i że założył wśród swoich pozycji ludwisarnie do lania dział i fabrykę prochu. Droga żelazna pomiędzy Paraguaru i Aregua znajduje się jeszcze w jego ręku. Armja brazylijska, licząca przeszło 20,000 ludzi, zostają pod rozkazami generała Guillermo de Souza, wojska zaś argentyńskie, wynoszące 8,000 ludzi, dowodzone są przez generała Emilio Mitre, i nareszcie kontyngens urugwajski zostaje pod dowództwem generała Castro. (Nordd. A. Z.)

O podatkach stałych od nieruchomości w kraju nadwiśańskim.

(Artykuł wzięty z *Gonca Urzędowego*).

Dalszy ciąg (*)

Różne drobne podatki.

Ogólny pogląd na system rozkładu stałych podatków od nieruchomości, które istniały w Królestwie Polskiem do 1864 roku.

Przedstawiane wiadomości o podatkach stałych od nieruchomości, które istniały w Królestwie Polskiem do czasu reformy, wyluszczone były w możliwej całkowitości, aby można wszechstronnie rozstrząsać ich zalety i wady. Teraz na zasadzie wskazanych faktów, przedstawimy ogólne rysy podatków od nieruchomości, które stanowią głównie charakterystyczną ich stronę, mogą dać pojęcie o znaczeniu tych podatków pod względem finansowym i ekonomicznym.

Co do podatku podymnego, nie będziemy się tu zajmowali systemami rozkładu, jakie istniały do 1858 r., ponieważ zastapione zostały przez Najwyższej zatwierdzoną 3 (15) czerwca 1858 r. ustawę. Podatek podymny, ustanowiony przez tę ustawę, według przyjętych różnych zasad do jego rozkładu, rozpada się na trzy oddzielne podatki. Dworski (od obywateli) podatek podymny obliczony był od mieszkań, to jest, prawie tak samo jak od domów; miejski podatek w znaczniejszych bardziej zaludnionych miastach oznaczony był od dochodu przynoszonego przez domy, a w małych miastach i miasteczkach—od mieszkań; na koniec podatek włościański, spadając w części na robotników, w części na przemysłowców, ma, mówiąc w ogóle, charakter podatku osobistego.

Chociaż przy obłożeniu włościan podatkiem podymnym, za podstawę przyjmuje się rolę, lecz podatek ten w żadnym razie nie może być zaliczony do rzędu podatków gruntowych. Ujawnia się to z tej okoliczności, że gdyby podatek podymny włościański nałożony był na rolę, to obłożenie to byłoby zbyt nierównomierne dla włościan, posiadających różnej wielkości role. Tak włościanie posiadający role mniejsze nad 3 morgi (3-go rzędu), płacą średnio około 66 1/2 kop. z morgi; włościanie posiadający role od 7 1/2 do 15 morgów, płacą po 16 1/2, z morga; włościanie posiadający role od 15 do 90 morgów, płacą tylko po 6 kop. od morga. Przytoczone cyfry jawnie wykazują, że przy oznaczeniu wysokości podatku podymnego od włościan, miano na widoku ich przemysłowe zarobki. Wiadomo, że rola mniej niż 3 morgi (1 1/2 diesiatyny) nie może dać środków do życia; posiadający ją włościanin musi szukać zarobków żeby się utrzymać, dla tego zawsze najmuje się za robotnika na folwark dworski, lub do zamożniejszych włościan. Włościanie posiadający role od 7 1/2 do 15 morgów, mają już daleko więcej środków do życia; z rodzin tych włościan idą na zarobek do obcych tylko zbyteczni robotnicy, niepotrzebni do robót domowych. Co się tyczy gospodarzy posiadających role od 15 do 90 morgów, to takowi potrzebują znacznej liczby robotników do uprawy swych gruntów i tylko w rzadkich wypadkach mogą puszczać członków swej rodziny na zarobki. Tym sposobem wyznaczenie wysokości włościańskiego podatku podymnego, stosownie do wielkości roli gruntu, przedstawia pewnego rodzaju klasyfikację włościańskich domów pod względem przemysłowym. Oczywiście podatek oparty na tej klasyfikacji, nie może być zaliczony do rzędu gruntowych lecz

jest podatkiem od zarobków włościan, stanowiącym rodzaj podatku osobistego.

Roztrząsając różne podstawy przyjęte dla obłożenia podatkiem podymnym trzech głównych stanów Królestwa Polskiego, obywatelskiego, miejskiego i włościańskiego, nie można nie widzieć, że różnica zasad, przyjęta dla obłożenia domów miejskich i wiejskich nader jest ważna; domy miejskie, w miastach zaludnionych i handlowych, przynoszą dochód przy ich wynajęciu, domy wiejskie zaś, stanowią tylko mieszkanie i nie przynoszą żadnego bezpośredniego dochodu. Równie nie można nie uznać za zupełnie słuszną, różnicę zasad do rozkładu podatku podymnego pomiędzy obywatelami a włościanami. Mieszkania pierwszych, należących do zamożnej klasy ludności, przedstawiają znaczną wartość, rozmiary której zależą od stopnia zamożności obywatela; tak, właściciel niezamożnego folwarku, ma niewiele budowli mieszkalnych; przeciwnie właściciel rozległych dóbr powinien mieć daleko więcej takich budowli. Co się tyczy mieszkań włościańskich, większość ich składa się z zupełnie jednakowych budynków, mających małą wartość z powodu małej wartości materiału, z którego są zbudowane. Znaczenie tych budynków określa się mieszcząc się w nich ludnością; dla tego włościański budynek mieszczący 3 lub 4 robotników, może płacić więcej niż budynek mający jednego lub 2-ich robotników, a liczbę robotników uwarunkowuje wielkość roli gruntu. Tym sposobem rozkład podatku ustanowiony przez ustawę z 3. (15) czerwca 1858 r. dla trzech stanów Królestwa Polskiego, przedstawia się dość prawidłowym, o ile, rozumie się może być uznanym za prawidłowy podatek podymny. Przy tem nie można nie wspomnieć co do rozkładu dworskiego podatku podymnego, że z budowli dworskich, według ustawy z 3 (15) czerwca 1858 r. wybrane zostały do obłożenia podatkiem tylko same domy mieszkalne. Lokale zajęte przez różne wiejsko-gospodarskie zakłady, przynoszące dochód, w niektórych miejscowościach nawet znaczny, wyłączone zostały od podatku, jak naprzykład oranżerie, trebhauzy, cieplarnie, owczarnie, (cienkowielnistych owiec), cegielnie, smolarnie i t. p. Zakłady te nie są obłożone żadnym innym podatkiem, a dla tego słusznym byłoby rozciągnięcie na nie podatku podymnego. Oprócz tego w rozkładzie włościańskiego podatku podymnego mieści się ta wada, że w nim przyjęta była niemająca pewnej zasady różnica pomiędzy włościanami dóbr rządowych i prywatnych.

Co się tyczy ofiary ciężającej wyłącznie na dobrach należących do obywateli i duchowieństwa, to przy pierwszym jej rozkładzie w 1789 r., nie było przyjęte żadnych ogólnych zasad do jej rozdziału, stosownie do zasobów miejscowości, które wchodziły w skład natenczasowego Królestwa Polskiego; obliczenie jej było dokonane w każdym powiecie, według osobistego uznania członków komisji rozkładowych, bez żadnej zgodności z innemi powiatami. Dla tego w rozkładzie tego podatku nie można szukać jakiegokolwiek nawet równomierności.

Tym sposobem, ze stanowiska finansowego, ofiara okazuje się całkiem niezadawalniająca. Lecz u polaków miała ona znaczną popularność. Polscy pisarze, mówiąc o niej w pierwszych latach jej ustanowienia, upatrują w niej szczyt doskonałości. W nawiązaniu przekonaniu, że dla spełnienia tak trudnej technicznej roboty, jak rozkład podatku dochodowego, wymagający wiadomości z nauki finansów i dokładnej znajomości zasobów kraju, dość było dobrej chęci ze strony wykonawców, polskiej szlachty z XVIII wieku, pisarze ci chcą przekonać siebie i innych o mniemanych zaletach ofiary. Według ich zdania, najlepszą rękojmią dokładności rozkładu były: patriotyzm członków komisji rozkładowych i ich uczciwość, oparta na przysiędce. „Ustanowiona przysięga”,—powiada jeden z tych pisarzy,—„dla zachowania prawdy, to jest prawdziwego wykazania dochodów, przejęci patriotyzmem i gorliwym staraniem się o dostarczenie rządowi środków na potrzeby państwa, spełnili uczciwie poruczoną im sprawę; przekonali się o tem późniejsze rządy, używając dotychczas (1861 r.) zasady, na których oparta była lustracja z 1789 r., za podstawę do obliczenia podatku przypadającego skarbowi” (*). Że w finansowej praktyce Królestwa Polskiego do wskazanego czasu używała się lustracja z 1789 r. jest zupełną prawdą; w 1864 r., kiedy na czele zarządu byli postawieni rosjanie, nie podzielający polskiego ludzenia się co do ofiary, i zażądali, dla finansowych wniosków, od byłej komisji rządowej przychodów i skar-

bu danych o dochodach i wartości nieruchomości, to otrzymali od wspomnianej komisji zawiadomienie, że nie jest ona w stanie dostarczyć żadnych dokładnych wiadomości w tym przedmiocie, dla tego, że znane jej są tylko te gruntowe podatkowe pozycje, które wniesione były do ksiąg bierczych przed 50 i 75 laty. Przy szacowaniu dóbr na zastaw Towarzystwu Kredytowemu Ziemijskiemu, dla oznaczenia dochodów z tych dóbr, przyjmował się podatek ofiary, kilkakrotnie pomnożony.

Pozostając prawie bez żadnych zmian w ciągu 3/4 wieku, rozkład ofiary był uciążliwy dla tych dóbr, w których pozostawały tylko dawne grunta, zapisane do inwentarzy z 1789 r., a grunta, które w wspomnianym roku były nieuprawne przeszły w inne ręce; przeciwnie dla dóbr, które się utworzyły po 1789 r. na gruntach nieuprawnych w roku układania inwentarzy, był zbyt lekki, tak, że niektóre z tych dóbr wcale nie płaciły tego podatku. Sądzą, że około 300,000 morgów gruntów dworskich nie było obłożone ofiarą. W pierwszej ćwierci obecnego wieku, gospodarstwa obywatelskie w Królestwie Polskiem uległy znacznym zmianom. W skutku uwolnienia włościan od zależności poddańczej przez dekret Napoleona I, ukazały się usiłowania wprowadzenia gospodarstwa rolnego na podstawach wolnej pracy, czego następstwem było wprowadzenie ulepszonych systemów rolnictwa. Obok tego, w tym czasie ceny na zboże były dość wysokie i w handlu było wielkie jego żądanie. Te okoliczności powiększając dochód z dóbr wiejskich przyciągnęły do nich kapitały i ludzi przedsiębiorczych, w skutku czego zaczęły powiększać się grunta orne kosztem pól nieuprawnych i potworzyły się średnie gospodarstwa. Zaczął się żywy obrót własności ziemskiej. W ciągu ostatnich 75 lat, majątki dzieliły się, łączyły się i znów się dzieliły. Tymczasem za jedyną podstawę do poboru ofiary służyły rejestra z 1789 r., i za jedność podatkową uważane były dobra w granicach w jakich były przy układaniu inwentarzy; dla tego przy zmianie w składzie dóbr, należało czuwać nad dzieleniem się i łączeniem części dóbr, żeby przy wymaganiu opłaty podatku, zwracać się do tych osób, które posiadały części rozdrobnionych dóbr, na których ciążyła ofiara, a nie ściagać podatek z tych części dóbr, które nie były nim obłożone według rejestrów z 1789 r. Następstwem takiego porządku było zawikłanie w rachunkach, niedogodne tak dla kontrybuentów, jak i dla administracji, zmuszonej posiadać daleko więcej agentów do poboru podatku, niż rzeczywiście było potrzeba stosunkowo do rozległości nieruchomości i rzeczywistej konieczności.

Do rozkładu kontyngensu liwerunkowego, ustanowionego pierwotnie w kształcie czasowego podatku na zaspokojenie nadzwyczajnej potrzeby utrzymania wojsk francuskich czasowo-rozlokowanych w Królestwie Polskiem, była przyjęta bez szczególnego rozważenia, pierwsza z podstaw jakie się przedstawiały, mianowicie grunta, natenczas będące pod zasiewami. W pierwszych latach swego istnienia, niewątpliwie, rozkład ten był dość równomierny; lecz następnie kiedy ilość gruntów będących pod zasiewami zaczęła się zmieniać, i w szczególności kiedy powstały osady na nowych miejscach, zajmowanych przez lasy, lub będących przestrzeniami nieuprawnymi, w rozkładzie tym okazał się nieład; okazało się wiele osad nie płacących tego podatku, ciężar którego spadał na te folwarki i wsie, których grunta znajdowały się pod zasiewami w 1810 r. Z wiadomości, zebranych w 1866 i 1867 r. okazało się, że samych gruntów włościańskich, nie płacących kontyngensu liwerunkowego było 625,485 morgów. Oprócz tego kontyngens liwerunkowy przypadający na włościan, był obliczony przez zarząd finansowy w ogólnej sumie na wsie, a rozkład jego pomiędzy kontrybuentów był powierzony, nie samym włościanom, a obywatelom, w osobie wójtów gminy, którymi do czasu wydania pamiętnych ukazów z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r., byli właściciele dóbr, lub ich najemnicy.

Nakoniec różne drobne opłaty („subsidium charitativum”, czopowe i dawna od młynów, kanon od młynów i podatek łanowy) stanowiące około 0,62% ogólnej sumy wszystkich podatków skarbowych w Królestwie Polskiem, były po większej części uzupełnieniem głównego podatku dochodowego,—ofiary; osobne ich istnienie było wypadkiem nieopartym na finansowych względach; tym czasem do ogólnej sumy podatków stałych dołączały one znaczny udział zawikłania. Zdawałoby się, iż nie przedstawia się żadna trudność złączenia ich z innemi podatkami.

(d. c. n.)

(*) Patrz Nr. 112, 113, 114, i 115.

(*) Wyżej wspomniane dzieło Trzetrzezińskiego, str. 15.

Rozmaitości.

* (Bogaci włościanie). Do Chark. Wied. do-
noszą z Połtawy o następującem wydarzeniu: Do kasy ta-
mecznej przybyło dwoje włościan — mąż i żona — w prostem
ubraniu włościańskiem. Obaj oni mieli w połach ubrania
jakieś paki. Mąż zwrócił się do urzędnika z zapytaniem:
czy może zmienić bilety kredytowe dawnej formy na nowe. —
A ile ich masz? zapytał urzędnik. — Jak by powiedzieć?...
sam nawet nie wiem. — Urzędnik uśmiechnął się. — Macie
może trzy, pięć, dziesięć rubli? zapytał on. — Nie, więcej.
Rachowałem z żoną cały dzień i nie zdołaliśmy zrachować. —
Mówiąc to, dostali oni oboje z pod poły paki biletów kre-
dytowych. Naturalnie, powzięto podejrzenie ich co do naby-
cia przez nich takiej sumy. Zatrzymano ich i obliczono pie-
niądzę: okazało się, że mieli oni z sobą 80,000 rs. —
Zkąd macie te pieniądze? — Pradziad składał, składał także
dziad i my składaliśmy, — było odpowiedzią. Po dokon-
aniu sprawdzenia, podejrzenie nie padało na nich, i wymie-
no im pieniądze. Następnie zgłosili się oni znowu do ka-
sy. — A złoto mieniacie, dobrodzieju? — Mieniamy. Ile
go macie? — Dwa pudła... — Nadmienić wypada, że wło-
ścianie ci mieszkają w prostej chacie i nie umieją ani czy-
tać ani pisać.

* (Nowe papiery procentowe). Według danych zebranych przez gazetę *Moniteur des intérêts matériels*, we wszystkich państwach Europy puszczono w obieg w pierwszym kwartale r. b. nowych papierów procentowych za sumę 325,560,000 franków, mianowicie: w Niemczech za 32,875,000 fr., w Austrii za 87,500,000 fr., w Szwajcarii za 28,875,000 fr., w Hiszpanii za 13,750,000 fr., we Francji za 13,400,000 fr., we Włoszech za 9,380,000 fr., w Niderlandach za 14,870,000 fr., w Turcji za 62,000,000 i w Rosji za 62,900,000 fr.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa,

dnia 30 Maja (11 Czerwca).

* **Magazyn obuwia śrubowanego przy placu Teatralnym, w pałacu dawniej Blanka, obok gmachu ratusza miejskiego).** Jakkolwiek Warszawa oddawna się sławi fabrykacją obuwia i jeżeli jakkolwiek wyrób, to niezaprzeczenie wyroby szewskie nie zasilają cła wchodowego, mimo to nie możemy nie przyznać, aby przemysł zagraniczny nie wskazywał i w tej gałęzi wielu ulepszeń, które majstrowie tutejsi stopniowo przyswoić nieomieszkal. Wszak przed kilkunastu laty nikt nawet nie pomyślał, ażeby dratwę zastąpić mogły drewniane sztyfty, obecnie zaś zaczęto zastósowywać do konfekcji obuwia nowy pomysł używania, zamiast sztyftów, śrówek metalowych. — *Obuwie męskie z podeszwami śrubowanemi rozpowszechnione naprzód w Ameryce, potem w Anglii, Belgii i Francji, szczególną zwróciło na siebie uwagę w r. 1867 na powszechnej wystawie paryskiej.* — Znakomity fabrykant Sylwin Dupui, kilkunastoma medalami różnych rządów nagrodzony, przekonał ogół, że *obuwie śrubowane pod względem wygody, trwałości i ekonomji, nie pozostawia nic do życzenia.* — W kraju naszym ten rodzaj konfekcji nie był dotąd z blizka znanym; pierwszy dopiero p. Ludwik Lubliński, były fabrykant powozów, dla przyczyn od niego niezależnych, zaprzestawszy prowadzić przedsiębiorstwo powozowe, poznał gruntownie za granicą wynalazek śrubowanego obuwia, i otworzył u nas fabrykę takowego na wzór zagranicznych. Moc i utrzymanie fasonu obuwia takiego, jest wynikiem użycia wybranych materiałów na wierzch i podeszwy, tudzież jest skutkiem systemu konfekcji, wykonywanej w części ręcznie, a w części sprowadzonymi maszynami. Pomimo dystansu między zapuszczonymi śrubami, na ośm milimetrów, obuwie jest nieprzemakalne; przemawia za nim nadto rzeczywista praktyczność i wygoda, jak nieminiej ta okoliczność, że każdy szewc łatwo je może zwykłym sposobem reparaować. Obuwie tu śrubowane znajduje się w magazynie p. Lublińskiego w różnych fasonach, ustalonych przez modę, na podeszwach pojedynczych lub dubeltowych, których dostarcza używająca głośniejszej reputacji fabryka garbarska pp. Temlera i Szwedego. Obok zapasu roboty gotowej w różnych rozmiarach dla starszych i dla dzieci, magazyn ręczony przyjmuje wszelkie zamówienia, umiarowanie zaś w cenach, najzupełniej odpowiada widokom ekonomji. Mnóstwo osób zwiedza ten nowy u nas zakład. P. Lubliński każdemu najchętniej okazuje modele i towar surowy i rzadko kto z magazynu wychodzi nie zrobiwszy kupna lub obstalunku. Wiadomości powyższe zainteresują zapewne obywatele ziemskich przy teraźniejszym zjeździe na jarmark wełniany, zwłaszcza, że obuwie śrubowane w gospodarczem użyciu, wyrobi dla siebie zapewne niedługo stałe uznanie.

K a l e n d a r z

W sobotę, 31 maja (12 czerwca), — św. Onufrego pustelnika. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 40; zach. o godz. 8 min. 19.

W niedzielę, 1 (13) czerwca, — św. Antoniego Padewskiego. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 40; zach. o godz. 8 min. 19.

S t a n p o g o d y.

Dziś z rana + 7 ⁰ 3 R.	o godz. 8 z rana	o godz. 4 po poł.
Wczoraj.		
Barometr w milimetrach	742.3	743.3
Termometr Reaum.	+ 7 ⁰ 0	+ 11 ⁰ 0
Stan nieba.	pochmurny	pochmurny

Największe ciepło $+ 1261$, R. Najmniejsze ciepło $+ 661$ R

Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 11.

W i d o w i s k a.

WIELKI TEATR. — *Dziś*, w piątek, komedja w 1-m akcie, **Uściskajmy się**. — Osoby: Margrabia de Manicamp — p. *Zółkowski*; Berta jego córka — pani *Ostrowska*; Vice-hrabia de Chatenay — p. *Swieszewski*; Kawaler de Folleville — p. *Stolpe*; Szambelan księcia Kondeusza — p. *Dąbrowski*; Służący — p. *Adler*. — Komedja w 4-ch aktach, **Zemsta za mur graniczny**. — Osoby: Cześniak Raptusiewicz — p. *Rychter*; Klara, jego wychowawica — pani *Ostrowska*; Rejent Milczek — p. *Chęciński*; Wacław syn rejenta — p. *Kwieciński*; Podstolina — pani *Mazurowska*; Papka — p. *Chomiński*; Dyndalski marszałek — p. *Panczykowski*; Śmigalski dworzanin — p. *Lesiewicz*; Perelka kuchclimistrz — p. *Dobrowolski* (wszyscy trzej dworzanie Cześniaka); Michał Kafar — p. *Szober*; Maciej Mientus — p. *Adler* (obadwaj mularze); (po cenach teatru rozmaitości). — *Jutro*, w sobotę, dramat **Narcyz Rameau**. — *Wczoraj*, w czwartek, dawano 1-szy i 2-gi akt opery **Łucja z Lamer-mooru** i balet **Wesele w Oicowie**, było osób 206.

DOLINA SZWAJCARSKA. — *Dziś i codziennie, Koncert* B. Bilsego, dyrektora królewsko - pruskiej orkiestry, złożonej z 60-ciu doborowych artystów. — *We środy i soboty, Koncerta symfoniczne.* — *Jutro, w sobotę, w razie, gdyby loterja fantowa w ogrodzie saskim z powodu niepogody miejsca nie miała, to koncert odbędzie się w sali Doliny Szwajcarskiej.* — Początek o godzinie 6 1/2. — Cena wejścia kop. 20.

ELDORADO (przy ulicy Długiej).— *Dziś i codziennie*, przedstawienia **Towarzystwa komicznych śpiewaków paryskich**.—Początek orkiestry o godzinie 7-ej, a przedstawienia o godzinie 8-ej.

ALKAZAR (ulica Królewska). — *Jutro i codziennie, przedstawienie trupy niemieckich artystów*, pod dyrekcją pani Leopoldyny v. Lukatzy. — Początek o godzinie 7 1/2.

TIVOLI. — *Dziś i codziennie* przedstawienia **humory-
styczno-wokalne** w języku polskim i **tańce** przy doboro-
wej orkiestrze, pod dyrekcją p. E. Kleczyńskiego. — Zaczyna się o godzinie 8-ej wieczorem.

KASSINO (przy ulicy Ś-to Krzyżkiej). — *Dzis i codziennie, przedstawienia humorystyczne* w języku polskim złożone ze śpiewów i tańców, pod dyrekcją H. Modzelewskiego. — Początek o godzinie 8-ej.

TEATR-RAPPO. — **Cyrk i teatr mały** p. Broekma-
na. — *Dziś i codziennie, Wielkie przedstawienie.* —
Otwarcie cyrku o godzinie 6 $\frac{1}{2}$. — Początek o godz. 7 $\frac{1}{2}$. —
W dni niedzielne i świąteczne **dwa przedstawienia**; pier-
wsze o godzinie 4-ej, drugie o godzinie 7 $\frac{1}{2}$.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘ-
KNYCH (w hotelu europejskim). — *Codziennie*, od godzi-
ny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w nie-
dziele zaś i święta kop. 5.

WYSTAWA STEREOSKOPÓW z podarkami, czyli loteria bez przegranej allegri, — *codziennie*, przy ulicy Długiej w domu Jasińskiej N. 22/551.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — *Dzisiaj i codziennie*, Wystawa widoku zamku Freieschloss i miasta Freimarkt w Styryi z drzewa korkowego. — Wystawa otwarta od godziny 10 z rana do 7 wieczorem i tylko krótki czas trwać będzie. — Cena wejścia od osoby kop. 15; dzieci i niższe stopnie wojskowe płacą kop. 10.

W PRADO za rogatkami Wolskimi, zakład gastronomiczno-spacerowy, *codziennie* jest otwarty. — W niedzielę i każde święto grywa **orkiestra** w pełnym komplecie. — Początek o godzinie 5-ej. — Wejście w dni świąteczne kop. 15. — Dzieci bezpłatnie.

* Przyjechali do Warszawy: generał-major *Fouchner* i kamerjunkier *Muchanow*, z za granicy; — wyjechali: generał-lejtnant *Samarcki-Bychowiec*, za granicę; generał-major *Sobolewski*, do Białegostoku; rzeczywisty radca stanu hr. *Bobryński*, za granicę; biskup grecko-unicki *Kuziemski*, do Chołma.

* W dniu wczorajszym przyjechało koleją żelazną warszaw. i wars.-bydgoską osób 1326, wyjechało osób 1210; — koleją żelazną petersb.-warsz. przyjechało osób 493, wyjechało osób 588; — koleją żelazną warsz.-terespolską przyjechało osób 337, wyjechało osób 322; — statkami parowemi przyjechało osób 54, wyjechało osób 48; — oprócz tego

wogóle przyjechało osób 108, w tej liczbie z zagranicy 9,
wyjechało osób 92, w tej liczbie za granicę 6.

* *Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożowe*, w dniu 28 (9) b. m., a mianowicie pod adresem: z używanymi markami: Dąbrowski w Rachowie, Tchórzewski w Piotrkowie, Stüeckgold w Warszawie, Ogrodnicki w Irkucku, Gordon w Lisowie, Rafałowicz w Radoszycach, Stefańska w Lublinie, Lilienthal w Tilsit, Krenenberg w Wyborgu, Pinkes w Częstochowie, Czapka w Płocku, Rutkowski w Twerze, Rudnicki w Włocławku, Koster w Nowgorodzie, Grudzińska w Wylezinku, Luczkowski w Grabowie, Szkipari w Petersburgu, Najmark w Libawie, Rząd Gubernjalny w Kaliszu, Łaniewska w Bronicach, — listów miejskich sztuk 8, wyjętych ze skrzynek pocztowych, jako na koszt, doreczone nie będą, — oraz 11 sztuk listów na koszt dla wyekspedjowania wewnątrz kraju, jako z nienaklejonemi markami, wyprawione nie będą, i znajdują się w kancelarji pocztamtu do odebrania.

* Dnia 29 (10) b. m. i r., chorych w 8-miu cywilnych szpitalach. przybyło 75, wyzdrowiało 59, umarło 7, pozostało 1824 (mężczyzn 878, kobiet 946), z nich w szpitalu starozakonnym mężczyzn 177, kobiet 175.

* Dnia 29 (10) b. m. i r., urodziło się: *chrześcijan*: płci męskiej 13, płci żeńskiej 9; *starozakonnych*: płci męskiej 3, płci żeńskiej 3, razem 28; — *zawarło śluby małżeńskie*: par: *chrześcijan* 7; *starozakonnych* —; — *umarło*: *chrześcijan*: płci męskiej 8, płci żeńskiej 8; *starozakonnych*: płci męskiej 2, płci żeńskiej 2, razem 20.

ania 30 Maja (11 Czerwca) 1869 r

		Zadano i Płacono			
		Rs.	K.	Ko.	F.
POL-Imperyal Rosyjskie					
Dukaty Holenderskie nowe wazne			8		41
Frydrychsdory Pruskie			5		8
Pruski Kurant za 100 tal.			—		—
PAPIEKY.					
oee wartości kuponu					
Oblig. Skarbu za rs. 100			89		25
Bilety Skarbu Król. Pol. na rs. 100			—		10
Obligacje Cysark. z r. 1855 po zlp. 500 ka pruskę			107		10
Certyfikaty Banku na Oblig. Cysark. lit. A po 500			—		76
300 ka sztokę			—		3
Lit. B po zlp. 200 ka sztokę z kupnem			—		3
„ „ bez kuponu			—		3
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 1ej za rs. 150		88	31	87	98
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 2ej za rs. 100		84	31	83	98
Oblig. Towarzystwa Kredyt. Ziemskiego				93	5
Listy Likwidacyjne za rs. 1 000		78	72	73	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za rs. 100 Rb.		45		86	—
5 pożyczka rosyj. Stiglitza z r. 1854 za rs. 100				90	—
6 pożyczka rosyj. Stiglitza z r. 1855 za rs. 100				90	—
Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860, za rs. 100			50	90	—
Metaliki Litowe za rs. 100				101	17
„ „ Sierpniowe za rs. 100				11	26
Rosyjska pożycz. prem. z 1854 za rs. 100		171	50	171	—
1856 „ 100		169		84	—
5% Listy Zastaw. Rosji.		98	84	98	—
Akcje winowgu Towarzystwa Rosyjskiego druk. be- lanych za rs. 125		139		138	60
Obligacje Główn. Tow. Ros. Drog. Żel. po frank 2000 za rs. 100					—
Akcje Drogi Żel. War. - Wied. za sztukę					—
Obligacje Drogi Żel. War. W. po frank 500 ka za rs.					—
Akcje Drogi Żel. Warn. - Bydgoskiej ka za rs. 100				19	—
Akcje Żegligr. Parow. Kraj. za rs. 100					—
Akcje Drogi Żel. Waraz. - Terespolskiej za rs. 100		14			—
Obligacje Kolei Żel.-War. Teresp.					—
Akcje Drogi Żel. fab. Łódzkiej za rs. 100					—
WEXLB.					
Berlin	100 Tal.	2 m.	114	76	114
„ „ „	„	6. l.			114
Wrocław	„	2 m.			81
Gdańsk	„	2 m.			114
Hamburg	300 B. Mk.	2 m.			161
Londyn	(Pt. St.	3 m.			7
Paryż	300 Frank.	2 m.	93	97 1/2	93
Wiedeń	150 Zł. W. A.	2 m.	96	72 1/2	93
Petersburg	100 Kar.	1 m.			—
„ „ „	„	k. t.			—
„ „ „	„	1 m.			—
„ „ „	„	k. t.			—
„ „ „	„	1 m.			—
„ „ „	„	k. t.			—

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych . . . . . zł 4 k. 86²/₃
 „ „ „ od Listów Likwidacyjnych . . . . . zł — k. 11¹/₂.

KURSA TELEGRAFICZNE
 AJENTURY RUDOLFA OKRĘT
 z Berlina, d. 29 Maja (10 Czerwca) 1869 r.

Z BERLINA		Łądzaj	placę
Bilety Banku Rosyjskiego.			78 1/2
Wekle na Warszawę.			78 1/2
" Petersburg 3 tygodn.			86 1/2
" " 3 miesięczny			86 1/2
" Londyn 3			81 1/2
" Paryż 2			81 1/2
" Hamburg 2			141
" Wiedeń 2			82
Liści Zastawne 4%			6 1/2
Liści Likwidacyjne			57 1/2
Obiągacje Skarbowe 4%.			67 1/2
Koleje Rosyjskie			9 1/2
Akcje Drogi Żel. Torospolskiej			15
Obiągacje Drogi Żelazkowej Torospolskiej			78 1/2
Akcje drogi Warszawsko-Wiedeńskiej			28
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej			138 1/2
Nowa pożyczka premjowa 1-em			137
" " 2-em			69 1/2
sa Pożyczka Śtieglitz			7 1/2
5% Liści Zastawne Ruskie			27
Zyto na targu			27
do " dostawę "			22
Z WIEDNIA.			
Wekle na Londyn.			91 40
" Hamburg.			43 40
" Paryż.			—
Pożyczka Narodowa			—
5% Metaliki			—
Akcje Banku Kredytowego			—
Z PARYZA.			
Renta 3%.			71 97
Renta Włoska			53 70
Akcje kredytu Ruenomego			260
Z LONDYNU			
3% Pdaltory (Consols)			82 1/2

OGŁOSZENIA URZĘDOWE. — ОФИЦИАЛЬНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ.

UWADOMIENIA I PRZYWILEJE. ЗАЯВЛЕНИЯ И ПРИВИЛЕГИИ.

N. D. 3807. Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Na skutek żądań przez strony interesowane wniesionych, a właściwymi dowodami po partych i w zastosowaniu się do art. 3 Najwyższego Ukazu z dnia 14 (26) Grudnia 1865 r. o poszukiwaniu zagubionych lub skradzionych listów zastawnych lub kuponów, podaje do powszechnej wiadomości, iż następujące osoby utraciły Listy Zastawne, a mianowicie:

1. Juljanna hr. Kicińska, we wsi Ojrzniu Gubernji Płockiej zamieszkała, utraciła List Zastawny Okresu 3 Serji 1 lit. A. 2,348 z jednym kuponem z półroczu 1-go 1868 r.

2. Wincenty Kułakowski, we wsi Zembrzynie Gubernji Radomskiej zamieszkały, utracił List Zastawny Okresu 3 Serji 1 lit. C. 74,072 bez kuponów.

Ostrzega ich przeto, że obieg powyższych listów zakwestjonowanym niniejszem zostaje i że w skutku tego każdy nabywca Listu zakwestjonowanego, byłby powołany przez poszkodowanego do rozprawy sądowej o własność zakwestjonowanego Listu.

Warszawa d. 16 (28) Maja 1869 r.
p. o. Prezesa Generala Lejtenant,
Gieczewicz.

N. D. 3911. Начальник Липновского Уезда.

Липновское Уездное Управление сие объявляет, что жители колонии Фабьянки, гмины Шпеталь Петр Рыбач и Георг Буссе, а также жители гмины Новогруд, Людмил Готфрид Барц, ходатайствуют о переселении их с семействами на постоянное жительство в Волинскую Губернию Империи. Вельствие чего лица именуемые какую либо претензию к переселяющимся должны в течение двух месяцев подать в сие Управление отныне для сдвигания по оным надлежачаго распоряжения.

Г. Липно, Мая 26 дня 1869 года.
за Начальника Липновского Уезда,
1—3 Помощник, Поручик,
Величковский.

N. D. 3971. Sędzia Komisarz Masy upadłości Adolfa i Fryderyka braci Grandyów majstrów Ciesielskich i Entrepreneurów.

Celem obrania tymczasowych Syndyków wywa wierzycieli wspomnianej masy aby się w dniu 3 (15) Czerwca r. b. o godzinie 5 z południa stawili w miejscu posiedzeń Trybunału Handlowego w Warszawie pod Nr. 549 odbywanych.

Karol Szelner.

OTWARCIE SPADKÓW. ОТКРЫТИЕ НАСЛЕДСТВ.

N. D. 3951. Rejent Kancelarii Ziemskiej w Warszawie.

Po śmierci:
1. Franciszki Czarneckiej, współwłaścicielki ostrzeżenia, zapisanego w Dziale III pod Nr. 2 wykazu hipotecznego, dóbr Zbijewko z Okręgu Kowalskiego, względem zabezpieczenia praw co do zastawy części tych dóbr, jako też co do wynagrodzenia użytków.

2. Tomasza Gałęzowskiego, właściciela prawa wieczystej dzierżawy gruntu około móg 180 w dobrach Węzca z Okręgu Błonskiego, w Dziale III pod Nr. 4 wykazu hipotecznego tychże dóbr objawionego.

3. Agnieszki Smoleńskiej, wierzycielki sumy rsr. 900, na nieruchomości warszawskiej Nr. 2503, w Dziale IV pod Nr. 5 zapisanej.

Otworzyły się spadki, do regulacji których, termin na dzień 2 (14) Września 1869 r. w Kancelarii Ziemskiej w Warszawie przed sobą wyznaczam.

Warszawa dnia 18 Lutego (2 Marca) 1869 r.
Wojciech Sliwiński.

N. D. 3956. Rejent Kancelarii Ziemskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Z powodu zejścia z tego świata:

1. W dniu 31 Marca 1866 r. Adama Nowickiego, wierzyciela rsr. 1,500, na nieruchomości warszawskiej Nr. 455 i 456 pod pozycją 16, oraz 2656 i 2657 A. pod pozycją I Działu IV ubezpieczonych.

2. W dniu 12 Listopada 1868 r. Ignacego Żalskiego, właściciela nieruchomości w Warszawie pod Nr. 1424 położonej.

3. W dniu 8 Lutego 1869 r. Jana Kosztulskiego, wierzyciela sum: rsr. 900 pod Nr. 11 i rsr. 450 pod Nr. 14 Działu IV, na nieruchomości warszawskiej Nr. 2391 B. czystym wpisem, oraz sposobem ostrzeżenia z procentem 5% od dnia 1 Stycznia n. s. 1868 r. i kosztów na nieruchomości warszawskiej Nr. 2392 przez za-

strzeżenie z wniosku Nr. 30 na marginesie Działu IV uczynione, zabezpieczonych.

Toczą się postępowania spadkowe, do ukończenia których, wyznaczyłem termin na dzień 19 (31) Sierpnia 1869 r. w którym wszyscy spadkobiercy, legatarjusze i wierzyciele zgłoszą się i prawa swe w księgach wieczystych wymienionych nieruchomości meldować winni.

Warszawa dnia 12 (24) Lutego 1869 r.
Józef Zbikowski.

N. D. 3957. Rejent Kancelarii Ziemskiej Gubernji Warszawskiej.

Po śmierci:
1. Piotra Sokołowskiego współwłaściciela nieruchomości Warszawskiej Nr. 15826 i wierzyciela rs. 900 na nieruchomości Warszawskiej Nr. 990 w Dziale IV. pod Nr. 6 hipotekowanych.

2. Antoniego Sulatyckiego wierzyciela sumy rs. 600 i rs. 450, na nieruchomości Warszawskiej Nr. 2456c. w Dziale IV. pod Nr. 3 i 4, tudzież rs. 300 i rs. 75 na nieruchomości Warszawskiej Nr. 2437 w Dziale IV. pod Nr. 7 i 16 zabezpieczonych.

Otworzyły się spadki do uregulowania których termin na dzień 9 (21) Grudnia 1869 r. w Kancelarii Ziemskiej w Warszawie przed sobą wyznaczam.

Warszawa d. 28 Maja (9 Czerwca) 1869 r.
Wojciech Sliwiński.

N. D. 3950. Rejent Kancelarii Ziemskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Z powodu nastąpienia śmierci: 1. Piotra Wiśniewskiego, właściciela sumy rs. 18 kop. 50 i rs. 2,003 kop. 65 1/2, tudzież procentu od sumy rs. 396 kop. 34 1/2, oraz współwłaściciela sumy rs. 1,890, na dobrach Warszawskie lit. A. C. i Warszawskie B. w Okręgu Brezińskim położonych, w Dziale IV. pod Nr. 8, 11, 14, 12 i 15, respective wykazu zabezpieczonych; 2. Jana Niewiadomskiego, właściciela sumy rs. 67 kop. 50, z pierwotnej sumy rs. 4,500 pochodzącej, na dobrach Wólka Lizigodź, lit. c. z Okręgu Orłowskiego w Dziale IV. pod Nr. 7 wykazu zabezpieczonych, otworzyły się spadki, do regulacji których, wyznaczam termin na dzień 3 (15) Września 1869 r. w kancelarii hipotecznej w Warszawie.

Hipolit Truszkowski.

N. D. 3965. Rejent Kancelarii Ziemskiej w Kaliszu.

Po śmierci Celestyna Odechowskiego właściciela sumy rs. 5,781 kop. 80 i rs. 1729 kop. 75 z procentem i kosztami przez Ostrzeżenie na dobrach Kłiczowie-wielkim z Okręgu Sieradzkiego w Dziale IV. wykazu pod Nr. 45 i 46 stojących. 2. Jana Zdziennickiego właściciela dóbr Skapa lit. A. z Okręgu Radomskiego, otworzyły się spadki, do regulacji których wyznaczam termin przed sobą w kancelarii mej w Kaliszu na dzień 8 (20) Grudnia 1869 r. godzinę 10 z rana.

Kalisz dnia 19 (31) Maja 1869 r.
Józef Jezierski.

N. D. 3953. Pisarz Kancelarii Ziemskiej Gubernji Radomskiej.

Po śmierci Ludwika hrab. Ostrowskiego, współwłaściciela dóbr Wąwał. z Ogu Opoczyńskiego i Stanisława Bielańskiego współwłaściciela dóbr Plec, z Ogu Radomskiego, otworzyły się spadki, do regulacji których wyznaczam termin regulacji na dzień 1 (13) Grudnia r. b.

Radom d. 2 (14) Maja 1869 r.
1—2 J. N. Zengteler.

N. D. 3964. Pisarz Kancelarii Ziemskiej w Kielcach.

Ogłasza się iż po śmierci Markusa Moszkowskiego w dniu 26 Grudnia 1864 r. zmarłego w mieście Wrocławiu Królestwie Pruskim, wierzyciela sumy rs. 1,800 zwiększej rs. 7,200, pochodzącej w Dziale IV. ad Nr. 5, 3, i ad 6, na dobrach Teodorów z Okręgu Szkalbierskiego zabezpieczonych, toczy się spadek z terminem prekluzyjnym na dzień 1 (13) Grudnia 1869 r. oznaczonym.

Kielce dnia 17 (29) Maja 1869 r.
Gidlewski.

LICYTACJE. — ТОРГИ.

N. D. 3966. Zarząd Finansowy w Królestwie Polskim.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 19 Czerwca (1 Lipca) r. b. o godzinie 12 w południe odbędzie się w sali posiedzeń Zarządu Finansowego głośnie in plus licytacja na sprzedaż:

a) Powiatykowskiemu domu Nr. 390 w m. Warszawie przy ulicy Krakowskie-Przedmieście poczynając od sumy rs. 38,150 wyraźnie rubli srebrem trzydzieści osiem tysięcy sto pięćdziesiąt.

b) Poduchownego domu Nr. 122 w Warszawie na Piekarskiej ulicy poczynając od sumy rs. 4,326 wyraźnie rubli srebrem cztery tysiące trzyta dwadzieścia sześć.

Blizsze warunki dotyczące powyższych sprzedaży przejrane być mogą każdodziennie oprócz świąt w godzinach biurowych w Zarządzie Finansowym, o stanie zaś tych nieruchomości przekonać się można na miejscu.

Warszawa d. 28 Maja (9 Czerwca) 1869 r.
za Zarządzającego Wydziałem, Ed. Wysocki.
za Naczelnika Sekcji, Ed. Poraziński.

N. D. 3845. Zarząd Finansowy w Królestwie.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż na placu jego Pałacu odbywać się będzie w dniu 10 (22) Czerwca r. b. o godzinie 10 z rana głośnie in plus licytacja na sprzedaż różnych starzych sprzętów i utensyliów biurowych oraz nie użytecznych papierów, a to za gotowe pieniądze zaraz w miejscu licytacji przez utrzymujących się przy kupnie płacić się mające.

Każdy więc mający chęć nabyć rzeczzone przedmioty, zgłosić się może w czasie i miejscu wyżej wskazanym do Rządy Pałacu Zarządu Finansowego w celu obejrzenia ustawionych na placu przedmiotów.

Koszta ogłoszeń licytacyjnych nabywca obowiązany będzie zaspokoić.

Warszawa d. 24 Maja (5 Czerwca) 1869 r.
Dyrektor Kancelarii,
Radca Stanu, A. Rogalewicz.
Referent Prezydjalny, Zawadzki.

N. D. 3706. Magistrat Miasta Warszawy.

Podaje się do wiadomości powszechnej, że w dniu 12 (24) Czerwca r. b. od godziny 12 w południe, odbywać się będzie w sali posiedzeń Magistratu miasta Warszawy publiczna licytacja, na sprzedaż nieruchomości poprzednio przez b. Dyrekcję Ubezpieczeń zajmowanej, w Warszawie pod Nr. 2324 przy rogu ulic Dzikiej i Nowolipki położonej.

Licytacja odbywać się będzie głośnie, i rozpocznie się od obniżonej od pierwotnego szacunku sumy o 25%, czyli od rsr. 27,400, wyraźnie od rubli dwadzieścia siedm tysięcy czterysta.

Wolno jest niestawiającym do licytacji, składać na ręce Prezydenta miasta w sali posiedzeń Magistratu w dniu do licytacji oznaczonym do godziny 12 w południe, deklaracje opiewające na papierze stemplowym ceny kop. 30, podług podającego się poniżej wzoru, wyraźnie bez skrobów i przekreśleń napisane, których otworzenie nastąpi zaraz po ukończeniu licytacji głośnie.

Przystępujący do licytacji, obowiązany jest do podanej deklaracji dołączyć dowód na wniesione do kasy głównej ekonomicznej miasta Warszawy, albo do Banku Polskiego wadium rsr. 2,740, wyraźnie rubli dwa tysiące siedemset czterdzieści, które złożone być mogą gotowizną, albo listami likwidacyjnymi lub innemi papierami Cesarstwa lub Królestwa, albo też listami Zastawnymi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego podług nominalnej ich wartości, przy dołączeniu zarazem kuponów bieżących od papierów procentowych.

Wpłata sumy szacunkowej za powyższą nieruchomość rozłożoną będzie w sposób następujący:

a) 1/3 część szacunku do licytacji oznaczonego to jest w zaokrągleniu rsr. 9,134, wyraźnie rubli dziewięć tysięcy sto trzydzieści cztery, nabywca najdalej w ciągu dni 30 od daty zawiadomienia go o zatwierdzeniu licytacji, wniesie do kasy głównej ekonomicznej miasta Warszawy gotowizną, listami likwidacyjnymi, albo innemi papierami publicznymi podług kursu giełdy warszawskiej.

b) Pozostałe 2/3 części sumy do tej licytacji oznaczonej, wraz z przewyżką postąpioną na licytacji, obowiązany będzie nabywca przy uregulowaniu na jej imię hipoteki nabytej nieruchomości zabezpieczyć w Dziale IV wykazu hipotecznego w pierwszym miejscu przed wszystkimi innemi wierzycielkami i od długu tego opłacać do kasy ekonomicznej miasta Warszawy 5% tytułem procentu, oraz 2% na umorzenie kapitału pod skutkami egzekucji administracyjnej.

Nabywca obejmuje tę nieruchomość od dnia zatwierdzenia kontraktu przez właściwą władzę i od tej daty wszelkie z niej dochody, oraz podatki i ciężary do niego należeć będą.

Szczegółowe warunki sprzedaży powyższej nieruchomości, przejrane być mogą każdodziennie oprócz świąt w godzinach służbowych w Wydziale Administracyjnym Magistratu. O stanie zaś teje nieruchomości, każdy przekonać się może na miejscu.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Magistratu miasta Warszawy o odbyć się mającej w dniu r. b. publicznej licytacji na sprzedaż nieruchomości, poprzednio przez b. Dyrekcję Ubezpieczeń zajmowanej, w Warszawie pod Nr. 2324 przy rogu ulicy Dzikiej i Nowolipki położonej, składam niniejszą deklarację, że za tę nieruchomość postępuję rsr. (wypisać liczbami) (wyraźnie wypisać sumę literami) poddając się wszelkim warunkom do tej sprzedaży przez Magistrat przepisany.

Kwit kasy (wypisać nazwanie kasy) na zło-

żone wadium w kwocie rsr. (wypisać liczbą i literami) załączam

Stale moje zamieszkanie jest w N. pisałem dnia mca 1869 r.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko)
Warszawa dnia 17 (29) Maja 1869 roku.

p. o. Prezydenta,
Generalnego-Sztabu,
Generał-Major, Witkowski.
Naczelnik Kancelarii, Zdzitowiecki.

N. D. 3675. Правление XI Округа Путей Сообщения.

Объявляет сие, что 11 (23) Июня 1869 г. в 12 часов полудня произведены будут в общем присутствии Правления in minus посредством объявления торги, а 16 (28) Июня 1869 г. в двенадцать часов полудня переторжка на производство записанных работ на рѣкѣ Вислѣ въ IV Дистанции при деревни Гаускѣ, Ленгѣ Суходольскѣй, Писки, Антонинскѣй кемпа, Бялобжеги и Шпеталь, начиная от сумм 4,645 руб. 31%, копѣек исчисленной 6 смѣтами.

Желающие вступить въ торги обязаны при объявлении написанномъ на обыкновенной гербовой бумагѣ представить свѣдѣтельство на торговлю и залогъ равняющийся 1/3 части выше означенной суммы а именно 1,550 рублей.

Залогъ можетъ быть представленъ наличными деньгами или кредитными бумагами, считая таковыми по курсу опредѣленному для каждой бумаги Министерствомъ Финансовъ.

Желающие торговаться могутъ ежедневно, за исключеніемъ праздничныхъ и табельныхъ дней съ 9 часовъ утра до 3 часовъ по полудни, читать и списывать копію съ предварительныхъ условий въ Правленіи XI Округа Путей Сообщенія.

Г. Варшава, 19 (31) Мая 1869 года.

Начальникъ Округа,
Генералъ-Лейтенантъ, Шуберскій.

2—2 Начальникъ Канцеляріи, Беневени.

N. D. 3929. Окружное Интендантское Управление.

По неуспѣху торга, произведеннаго въ Варшавскомъ Интендантскомъ Управленіи 23 Мая, на поставку обвязочныхъ и укладочныхъ вещей, требующихся Варшавскому Интендантскому складу, для разсылки рекрутской одежды, будетъ произведенъ въ Интендантскомъ Управленіи, 10 наступающаго Іюня, на поставку этихъ вещей, новый торгъ, безъ переторжки, а именно, на поставку:

Роговъ обыкновенныхъ 1 сорта — 6500 штукъ.

Веревковъ пеньковыхъ: толстыхъ—10000 саж.

Веревковъ пеньковыхъ, ушивочныхъ — 5000 саж.

Ящиковъ деревянныхъ среднихъ — 300 штукъ.

Подробныя условія желающие могутъ читать въ Варшавскомъ Интендантскомъ Управленіи, ежедневно, въ присутственное время.

Г. Варшава, 27 Мая 1869 года.

Окружной Интендантъ,
1—3 Генералъ-Маіоръ, Хоментовскій.

N. D. 3924. Для кекегольмского гренадерскаго императора австрійскаго полка, потребно выстроить къ 20 Іюня (2 Іюля) 1869 г. купальню на Вислѣ на 100 человекъ, и на паромашъ.

Желающие взить на себя подрядъ выстроить такую купальню въ означенномъ времени, могутъ съ 24 Мая по (1 Іюня), каждодневно отъ 10—12 часовъ утра, видѣть какъ подробныя условія, такъ и предполагаемый планъ постройки, въ Александровской цитадели въ дежурной комнатѣ поименованнаго полка, и тамъ же занять о желаніи взять на себя подрядъ, съ представленіемъ залога въ 250 руб.

N. D. 3846. Начальникъ Радиминскаго Уѣзда.

Сіе объявляетъ, во всеобщее свѣдѣніе, что по причинѣ несостоявшихся первоначально торговъ, производиться будутъ въ присутствіи Радиминскаго Уѣзднаго Управленія, вторично изустные торги на отдачу въ трехлѣтнее арендное содержаніе, начиная съ 20 Мая, (1 Іюня) 1869 года по такое же число 1872 года.

Къ 3 (15) Іюня 1869 года въ 10 часовъ утра.

1. Поземельнаго участка Радиминскаго настоятельства, начиная торги отъ суммы 265 руб. 12 1/2 коп.

Въ тотъ же день въ 12 часовъ утра.

2. Земельнаго участка Клембовскаго настоятельства, начиная торги отъ суммы 79 руб. 27 1/2 коп.

Въ тотъ же день въ 2 часа по полудни.

3. Земельнаго участка Неговскаго настоятельства, начиная торги отъ суммы

